

V Praze dne 17. srpna 2015
Č.j.: MV-120818-1/OSK-2015

**METODICKÝ POKYN NÁMĚSTKA MINISTRA VNITRA PRO STÁTNÍ
SLUŽBU
Č. 6/2015,
KTERÝM SE STANOVÍ PODROBNOSTI K PROVÁDĚNÍ
VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ NA OBSAZENÍ SLUŽEBNÍCH MÍST
STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ A PŘEDSTAVENÝCH**

- ve znění 1. aktualizace ze dne 21.12.2015 č.j. MV-120818-2/OSK-2015 (čl. 5 odst. 8, čl. 10 odst. 3, čl. 11 odst. 8, čl. 16 odst. 2, čl. 22 odst. 4, 6 a 7)

**Část první
Základní ustanovení o konání výběrového řízení**

**Článek 1
Základní ustanovení o přijetí do služebního poměru**

(1) Do služebního poměru se osoba přijímá na základě rozhodnutí služebního orgánu. Spolu s tímto rozhodnutím rozhoduje služební orgán o zařazení státního zaměstnance na konkrétní služební místo (v případě „řadových státních zaměstnanců“) nebo o jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného.

(2) Do služebního poměru může přijmout služební orgán pouze osobu, u které lze předpokládat, že bude ve službě dodržovat demokratické zásady ústavního pořádku České republiky a řádně vykonávat službu¹ [§ 22 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě (dále jen „ZSS“)].

(3) Na přijetí do služebního poměru, zařazení na služební místo a na jmenování na služební místo představeného není nárok (§ 23 odst. 2 ZSS).

**Článek 2
Vyhlášení výběrového řízení**

(1) Na obsazení volného služebního místa státního zaměstnance a volného služebního místa představeného se koná výběrové řízení (§ 24 odst. 1 a § 51 odst. 1 ZSS), nestanoví-li ZSS jinak (viz odstavec 2).

¹ Splnění tohoto základního předpokladu vyplývá mimo jiné z dalších navazujících ustanovení ZSS, která stanoví předpoklady a požadavky na dané služební místo, resp. z toho, zda žadatel tyto předpoklady a požadavky splňuje (zejména předpoklad bezúhonnosti nebo vzdělání), ale jedná se např. též o základní předpoklad pro služební místa představených spočívající v naplnění podmínek zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky (tzv. lustrační zákon). Nesplnění tohoto předpokladu však může vyplývat i z dalších skutečností zjištěných služebním orgánem v průběhu výběrového řízení např. z případných poznatků Policie České republiky nebo zpravodajských služeb České republiky týkajících se osoby žadatele.

(2) Případy, kdy se výběrové řízení na služební místo státního zaměstnance nebo služební místo představeného nekoná (nelze vyhlásit²), stanoví § 24 odst. 5 a § 51 odst. 5 ZSS a to v případě

- a) přeložení (§ 47 ZSS),
- b) převedení na jiné služební místo (§ 61 ZSS),
- c) vyslání k výkonu zahraniční služby (§ 67 ZSS),
- d) v případech stanovených v § 70 ZSS,
- e) má-li být na dané služební místo zařazen státní zaměstnanec, který je zařazen mimo výkon služby a jedná-li se o služební místo v tomtéž služebním úřadě ve stejném oboru služby a zařazené ve stejné platové třídě, jako bylo služební místo, z něhož byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby, pokud tento státní zaměstnanec splňuje stanovené požadavky na uvolněné služební místo,
- f) obsazuje-li se volné služební místo postupem, podle jiného zákona (např. pokud je služební místo obsazeno osobou v pracovním poměru podle § 178 ZSS),
- g) jde-li o služební místo vedoucího zastupitelského úřadu (§ 51 odst. 5 ZSS).

(3) Nejde-li o případy uvedené v předchozím odstavci, musí se na obsazení volného služebního místa vždy vyhlásit výběrové řízení.

(4) Výběrové řízení na obsazení služebního místa státního zaměstnance vyhlašuje příslušný služební orgán (§ 24 odst. 6 ve spojení s § 10 ZSS) tj.

- a) státní tajemník, jde-li o služební místo v ministerstvu nebo Úřadu vlády,
- b) vedoucí služebního úřadu, jde-li o služební místo v jiném správním úřadu než v ministerstvu nebo Úřadu vlády.

(5) Výběrové řízení na obsazení služebního místa představeného vyhlašuje podle § 51 odst. 2 ZSS ten, kdo jej na dané služební místo jmenuje, tj. jde-li o služební místo

- a) vedoucího služebního úřadu ten, o kom to stanoví jiný zákon. Nestanoví-li jiný zákon speciální pravidla pro jmenování vedoucího služebního úřadu, vyhlásí výběrové řízení na služební místo vedoucího služebního úřadu služební orgán ve služebním úřadu, který je bezprostředně nadřízen služebnímu úřadu, v němž má být služební místo obsazeno; není-li takový nadřízený služební úřad, jmenuje vedoucího služebního úřadu (a výběrové řízení tudíž vyhlašuje) náměstek ministra vnitra pro státní službu (§ 54 odst. 1 ZSS),
- b) náměstka pro řízení sekce, státní tajemník (§ 55 odst. 1 ZSS), popřípadě ten, o kom to stanoví jiný zákon³,
- c) ředitele sekce, vedoucího služebního úřadu (§ 55 odst. 1 ZSS),
- d) ředitele odboru v ministerstvu nebo Úřadu vlády, státní tajemník (§ 57 odst. 1 ZSS),
- e) ředitele odboru v jiném správním úřadu než v ministerstvu nebo Úřadu vlády, vedoucího služebního úřadu (§ 57 odst. 1 ZSS),
- f) vedoucího oddělení v ministerstvu nebo Úřadu vlády, státní tajemník (§ 58 odst. 1 ZSS),
- g) vedoucího oddělení v jiném správním úřadu než v ministerstvu nebo Úřadu vlády, vedoucího služebního úřadu (§ 58 odst. 1 ZSS).

(6) Výběrové řízení na obsazení služebních míst podle přechodných ustanovení zákona o státní službě vyhlašuje v případě služebních míst vedoucího služebního úřadu náměstek ministra vnitra pro státní službu dle § 186 odst. 4 ZSS, výběrová řízení na

² To, že se nekoná výběrové řízení dle zákona o státní službě, nevylučuje nastavení vnitřního procesu výběru nejvhodnějšího uchazeče pro určitá služební místa, např. v případě výběru osob vysílaných k výkonu zahraniční služby, apod..

³ Např. § 80 odst. 8 zákona č. 258/2000 Sb., zákon o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – v případě hlavního hygienika České republiky, kterého jmenuje vláda.

obsazení služebního místa náměstka pro řízení sekce nebo ředitele sekce, ředitele odboru a vedoucího oddělení podle § 188 odst. 6 vyhláší vždy příslušný služební orgán.

(7) Na výběrové řízení na obsazení služebního místa představeného se přiměřeně použije § 24 až § 27 ZSS a § 28 odst. 2 až 4 ZSS (§ 52 a násl. ZSS na rozdíl od obecné úpravy výběrového řízení pro obsazení ostatních služebních míst obsahují pro konkrétní služební místo představeného speciální ustanovení o složení výběrových komisí.).

(8) Pokud to považuje služební orgán za účelné, může vyhlásit společné výběrové řízení. Takové výběrové řízení může být konáno pouze v případě, že je obsazováno ve služebním úřadě několik identických míst, tzn. **míst ve stejné platové třídě a ve stejném oboru služby a ve stejném oddělení**. O spojení takových řízení musí být vydáno usnesení dle § 140 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SR“). Doporučuje se, aby byla spojována vždy nejvýše 3 výběrová řízení

Článek 3 **Oznámení o vyhlášení výběrového řízení**

(1) Výběrové řízení vyhláší příslušný služební orgán na úřední desce⁴ a dále se zveřejní v informačním systému o státní službě (§ 24 odst. 6 ZSS)⁵. Právní účinky zveřejnění má však zveřejnění na úřední desce, zveřejnění v informačním systému o státní službě⁶ má pouze informativní charakter.

(2) Oznámení o vyhlášení výběrového řízení musí obsahovat všechny údaje uvedené v § 24 odst. 7 ZSS, zejména zde musí být uvedeny přesné předpoklady a požadavky podle § 25 ZSS, a to se specifikací jednotlivých listin, jimiž se splnění jednotlivých předpokladů a požadavků dokládá, resp. osvědčuje (viz článek 5 tohoto metodického pokynu) a musejí být uvedeny i speciální požadavky týkající se služebních míst představených (viz článek 6 tohoto metodického pokynu).

(3) Požadavky podle § 25 odst. 5 ZSS je v oznámení o vyhlášení výběrového řízení nutno uvést s odkazem na příslušný služební předpis (resp. systemizaci služebnímu úřadu), kterým byly jednotlivé požadavky pro obsazované služební místo stanoveny.

(4) V oznámení je vhodné kromě data, do kterého musí být žádost podána, uvést také přesnou adresu služebnímu orgánu, kam je možné žádost podat (tzn. i adresu podatelny pro osobní podání žádosti). Dále je vhodné uvést, jakým způsobem mají být označeny zásilky adresované služebnímu orgánu tak, aby nedošlo k jejich záměně⁷, či aby bylo

⁴ Tzn. úřední desce „fyzické“ i „elektronické“ v souladu s § 26 odst. 1 SR. Je-li služební orgán odlišný od toho, kdo dle § 51 odst. 2 ZSS vyhláší výběrové řízení, zveřejní se oznámení i na úřední desce tohoto orgánu. Je dále vhodné, aby informace o vyhlášení výběrového řízení byla zveřejněna na internetových stránkách služebnímu úřadu, ve kterém je zařazeno služební místo.

⁵ Pokud je služební místo služebnímu orgánu neobsazeno, vyhláší výběrové řízení nadřízený služební orgán dle § 162 odst. 4 zákona o státní službě. Např. v případě, kdy je funkce vedoucího služebnímu úřadu podřízeného ministerstvu uvolněná, vyhláší výběrové řízení v tomto služebním úřadu státní tajemník příslušného ministerstva.

⁶ Z důvodu postupného náběhu Informačního systému o státní službě do doby spuštění systému v části evidence obsazovaných služebních míst⁸ a pro účely zveřejňování vyhlášených výběrových řízení v Informačním systému o státní službě podle § 24 odst. 6 zákona o státní službě budou všechna vyhlášená výběrová řízení na obsazení volného služebního místa zveřejňována na internetových stránkách Státní služby na www.mvcr.cz/sluzba. Služební orgán, který vyhláší výběrové řízení, resp. jím pověřená osoba, zašle žádost o zveřejnění odkazu spolu s přesným odkazem e-mailem na adresu statnisluzba@mvcr.cz.

⁷ Tj. pokyn, jak mají žadatelé žádost označit: např. „výběrové řízení na služební místo vedoucího personálního oddělení“.

zabráněno neoprávněné manipulaci se žádostmi⁸. V oznámení se také uvede datum předpokládaného nástupu na služební místo a místo výkonu služby.

(5) Oznámení může obsahovat i další údaje charakterizující služební místo, jako například náplň práce a další popis služebního místa, jedná-li se o výkon služby, který má specifický charakter (např. je do oznámení vhodné uvést, v jaké kategorii rizika dle § 37 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je zařazeno).

(6) V případě služebních míst představených je do oznámení vhodné uvést, zda je na konkrétním místě stanovena konkurenční doložka.

(7) Doporučuje se, aby v oznámení byl uveden současně požadavek předložení strukturovaného profesního životopisu žadatele jako vhodného prostředku shrnujícího profesní minulost žadatele. Jeho nepředložení však nemůže být důvodem pro vyřazení žádosti z výběrového řízení (viz článek 11 tohoto metodického pokynu), neboť nejde o povinnou náležitost žádosti. V takovém případě je třeba při hodnocení žadatele vycházet ze zjištění v rámci pohovoru a dalších listin doložených k žádosti.

(8) Pokud bude pohovor doplňován písemnou zkouškou, lze tuto skutečnost uvést již v oznámení o vyhlášení výběrového řízení (případně včetně zaměření zkoušky).

(9) Vzor oznámení o vyhlášení výběrového řízení tvoří Přílohu č. 1 tohoto metodického pokynu.

Část druhá

Podmínky pro přijetí do služebního poměru

Článek 4

Předpoklady a požadavky pro přijetí do služebního poměru

(1) Výběrového řízení se může zúčastnit státní zaměstnanec a také jiná osoba, která není státním zaměstnancem, a to za podmínek stanovených ZSS (dále jen „žadatel“)⁹.

(2) Žadatel musí splňovat předpoklady pro přijetí do služebního poměru upravené v § 25 odst. 1 ZSS.

(3) Žadatel, který není státním občanem České republiky, musí prokázat znalost českého jazyka zkouškou podle § 25 odst. 2 ZSS; to neplatí, pokud doloží, že absolvoval alespoň po dobu 3 školních roků základní, střední nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem český jazyk.

⁸ Např. se bude jednat o označení „neotvírat-výběrové řízení“, nebo např. „k rukám XY“ v případě, kdy je evidencí žádostí pověřen konkrétní pracovník.

⁹ Rozdíl mezi žádostí státního zaměstnance a osoby, která není státním zaměstnancem, je v tom, že státní zaměstnanec podává nikoli žádost o přijetí do služebního poměru, ale „pouze“ žádost o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného, které má být na základě výběrového řízení obsazeno, kdežto osoba, která není státním zaměstnancem, podává žádost o přijetí do služebního poměru, jejíž součástí je též žádost o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného, které má být na základě výběrového řízení obsazeno (viz § 24 odst. 3 a 4 ZSS).

(4) Další požadavky pro přijetí do služebního poměru může služební orgán upravit služebním předpisem v souladu s § 25 odst. 5 ZSS (např. požadavek úrovně znalosti cizího jazyka, způsobilost seznamovat se s utajovanými informacemi¹⁰). Služební předpis s požadavky na služební místo by měl být zveřejněn, aby se s ním mohli seznámit všichni žadatelé.

(5) Na základě vládou schválené systemizace může být pro služební místo [odlišně od § 25 odst. 1 písm. a) ZSS] stanoven požadavek státního občanství České republiky (§ 25 odst. 4 ZSS)..

(6) V případě žadatelů o jmenování na služební místa představených stanoví další podmínky pro účast ve výběrovém řízení jednotlivá ustanovení (§ 52 a násl. ZSS) týkající se jmenování na služební místa představených (viz článek 6 tohoto metodického pokynu).

(7) Pokud je na služební místo přestaveného požadována podmínka výkonu praxe a podmínka zastávané pozice, musí žadatel tyto podmínky splňovat ke dni podání žádosti.

Článek 5

Dokládání předpokladů a požadavků pro přijetí do služebního poměru

(1) Splnění předpokladů **státního občanství, vzdělání a zdravotní způsobilosti** [§ 25 odst. 1 písm. a), e) a f) ZSS] musí v souladu s § 26 odst. 1 věta první ZSS žadatel doložit příslušnými listinami (v případě občanství tedy zpravidla předložením průkazu totožnosti nebo osvědčení o státním občanství; v případě vzdělání například maturitním vysvědčením nebo vysokoškolským diplomem; v případě zdravotní způsobilosti lékařským posudkem¹¹). Splnění těchto předpokladů lze při podání žádosti doložit též písemným čestným prohlášením (čestné prohlášení o státním občanství lze nahradit též zasláním prosté kopie průkazu totožnosti z vlastní vůle žadatele¹²); listiny v takovém případě musí žadatel předložit následně, nejpozději bezprostředně před konáním pohovoru podle § 27 odst. 3 ZSS. Vzory písemného čestného prohlášení o státním občanství, vzdělání a zdravotní způsobilosti jsou uvedeny v Přílohách č. 2, 3 a 4 tohoto metodického pokynu.

(2) O způsobu osvědčení předpokladu uvedeného v § 25 odst. 1 písm. b) ZSS, tj. **dosažení 18 let věku**, ZSS nehovoří. V praxi žadatel uvedené (stejně jako splnění předpokladu státního občanství) dokládá na základě předložení průkazu totožnosti. Pokud

¹⁰ Požadavek způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi stanoví služební orgán služebním předpisem, a to na základě schváleného přehledu míst nebo funkcí, u nichž je vyžadován přístup k utajované informaci. Tento přehled schvaluje bezpečnostní ředitel podle § 71 odst. 3 ve spojení s § 69 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně utajovaných informací.

¹¹ Náklady lékařské prohlídky si hradí sám žadatel. Vzhledem k tomu, že u většiny služebních míst půjde o práce kategorie první (viz § 37 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů), u této kategorie podle § 54 odst. 2 písm. b) zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů stačí, když zdravotní způsobilost posoudí registrující lékař žadatele, a to na základě písemné žádosti zaměstnavatele. Pokud je zaměstnanec již ve státní službě, žádá o zařazení nebo jmenování na jiné služební, a na místo, na které se státní zaměstnanec hlásí, je stejné kategorie, zůstává jeho lékařský posudek obsažený v osobním spise platný až do doby další periodické pracovnělékařské prohlídky, nedošlo-li u něj ke změně zdravotního stavu, která by měla za následek změnu zdravotní způsobilosti.

¹² Kopii občanského průkazu státního zaměstnance lze s ohledem na § 15a odst. 2 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, pořídit do spisu pouze s prokazatelným souhlasem jeho držitele. O předložení občanského průkazu žadatele, popř. jiného průkazu totožnosti proto provede služební orgán záznam do spisu (viz záznamy služebního orgánu ve vzoru žádosti).

však žadatel k žádosti nedoloží z vlastní vůle prostou kopii průkazu totožnosti¹² a jako doklad osvědčující státní občanství předloží čestné prohlášení o státním občanství, vychází služební orgán pro účely zjištění věku žadatele z údajů uvedených v žádosti (datum narození je jedna z náležitostí podání podle § 37 odst. 2 SR).

(3) Podle § 26 odst. 1 věta šestá ZSS splnění předpokladu **svéprávnosti** [předpoklad uvedený v § 25 odst. 1 písm. c) ZSS] doloží žadatel písemným čestným prohlášením. Vzor písemného čestného prohlášení o svéprávnosti je uveden v Příloze č. 5 tohoto metodického pokynu. **Svéprávnost** definuje § 15 odst. 2 občanského zákoníku¹³. Osoba, která dosáhla věku 18 let je plně svéprávná¹⁴, nebyla-li její svéprávnost omezena soudem¹⁵.

(4) Předpoklad **bezúhonnosti** žadatel osvědčuje podle § 26 odst. 1 ZSS výpisem z evidence Rejstříku trestů, který nesmí být starší než 3 měsíce. Služební orgán si za účelem ověření, zda žadatel splňuje předpoklad bezúhonnosti, může též vyžádat výpis z evidence Rejstříku trestů, a to elektronicky dálkovým přístupem, v takovém případě to služební orgán uvede přímo do oznámení o vyhlášení výběrového řízení a žadatel poté výpis z evidence Rejstříku trestů nedokládá. Speciálně § 26 odst. 1 ZSS stanoví osvědčování předpokladu bezúhonnosti, jde-li o žadatele, který není státním občanem České republiky¹⁶. Kdo se nepovažuje za bezúhonného, stanoví § 25 odst. 3 ZSS.

(5) Žadatel, který není státním občanem České republiky, je dále povinen prokázat **znalost českého jazyka** způsobem uvedeným v § 25 odst. 2 ZSS, popř. doložit doklad prokazující, že se na žadatele vztahuje výjimka z prokazování znalosti českého jazyka¹⁷. Žadatel, který není státním občanem ČR, má nárok na náhradu nákladů, které uhradil za jednu účast na zkoušce z českého jazyka, služebním úřadem, na který se hlásí. Žadatel může požadovat proplacení pouze jedné účasti i v případě, že se hlásí na více služebních míst ve služebním úřadu¹⁸.

(6) **Splnění požadavků uvedených v § 25 odst. 5 písm. a) ZSS**, jsou-li na dané služební místo služebním předpisem stanoveny, žadatel doloží příslušnými listinami, které splnění tohoto požadavku prokazují. Jde o například o doklad prokazující úroveň požadované znalosti cizího jazyka, doklad prokazující jiný odborný požadavek potřebný pro výkon služby (např. řidičský průkaz) nebo doklad prokazující odborné zaměření vzdělání – tento požadavek je prokázán dokladem o vzdělání, tj. například vysokoškolským diplomem v příslušném oboru.

¹³ Svěprávnost je způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem (právně jednat).

¹⁴ § 30 odst. 1 občanského zákoníku.

¹⁵ § 56 až 65 občanského zákoníku.

¹⁶ Žadatel je pak povinen doložit též doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů, který nesmí být starší než 3 měsíce, osvědčující bezúhonnost, vydaný státem, jehož je žadatel státním občanem, jakož i státy, v nichž žadatel pobýval v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců (dále jen „domovský stát“), a doložený úředním překladem do českého jazyka; pokud takový doklad domovský stát nevydává, doloží se bezúhonnost písemným čestným prohlášením.

¹⁷ Výjimka z prokazování znalosti českého jazyka se na žadatele vztahuje, doloží-li, že absolvoval alespoň po dobu 3 školních roků základní, střední nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem český jazyk.

¹⁸ Pokud by žadatel žádal několikrát proplacení jediné účasti na zkoušce více služebními úřady, mohlo by tím dojít například k naplnění skutkové podstaty přestupku úmyslného uvedení nesprávného údaje za účelem získání neoprávněné výhody podle § 21 odst. 1 písm. c) nebo přestupku podvodu podle § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, popřípadě trestného činu podvodu podle § 209 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

(7) Za jiný odborný požadavek dle § 25 odst. 5 písm. a) ZSS nelze považovat požadavek spočívající v doložení praxe či požadavek odborného zaměření praxe¹⁹. Jako jiný odborný požadavek nelze označit osobnostní ani charakterové vlastnosti a jiné neměřitelné požadavky, jejichž splnění nelze jednoznačně prokázat na základě příslušných listin.

(8) **Splnění požadavku způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi**²⁰ [§ 25 odst. 5 písm. b) ZSS] žadatel doloží příslušným dokladem [oznámením o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené nebo osvědčením fyzické osoby příslušného stupně utajení („Přísně tajné“, „Tajné“ nebo „Důvěrné“) podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně utajovaných informací“)]. Nedoložení splnění tohoto požadavku k žádosti však není důvodem pro vyřazení žádosti z výběrového řízení podle § 27 odst. 2 ZSS. **Jedná-li se o služební místo s požadavkem způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi stupně utajení Vyhrazené, lze splnění podmínek pro vydání oznámení (§ 6 odst. 2 zákona o ochraně utajovaných informací – svéprávnost, věk alespoň 18 let, bezúhonnost) v zásadě dovodit již z podkladů pro výběrové řízení.** V případě pochybností lze tuto otázku projednat s bezpečnostním ředitelem nebo jím pro tyto účely pověřenou osobou, aby bylo zjištěno, že žadateli lze v případě přijetí do služebního poměru oznámení vydat. S ohledem na lhůty uvedené v § 117 zákona o ochraně utajovaných informací lze akceptovat přijetí žadatele do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného, **pokud žadatel doloží, že před vydáním rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného podal žádost o vydání osvědčení fyzické osoby příslušného stupně utajení.** K tomu, aby konkrétní žadatel v přiměřené lhůtě, kterou mu služební orgán poskytne, podal žádost o vydání osvědčení, bude služebním orgánem žadatel vyzván až poté, co o něm bude jako o nejvhodnějším žadateli uzavřena dohoda mezi bezprostředně nadřízeným představeným a služebním orgánem, **ale ještě předtím, než bude vydáno rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo**²¹. Dohoda mezi bezprostředně nadřízeným představeným a služebním orgánem bude v tomto případě obsahovat podmínku, že dohoda vstoupí v účinnost za předpokladu, že žadatel v poskytnuté lhůtě podá žádost o vydání osvědčení. Pokud žadatel ve lhůtě poskytnuté služebním orgánem žádost o vydání osvědčení nepodá, služební orgán rozhodnutí o zařazení nebo jmenování na služební místo nevydá, a žadatele o tom vyrozumí. V takovém případě je možno uzavřít dohodu o dalším z úspěšných žadatelů (viz. čl. 24 odst. 5 tohoto metodického pokynu). Pokud bude žádost o vydání osvědčení následně Národním bezpečnostním úřadem zamítnuta, nastal by důvod pro převedení státního zaměstnance podle § 61 odst. 1 písm. e) ZSS, popř. pokud by došlo k zamítnutí žádosti před uplynutím zkušební doby (byla-li tato podle § 29 odst. 2 ZSS stanovena), bylo by možné zrušit zaměstnanci služební poměr ve zkušební době [§ 74 odst. 1 písm. f) ZSS].

¹⁹ Tento požadavek v případě výběrových řízení na služební místa představených vyplývá již z ustanovení § 52 a násl. ZSS, a ani toto ustanovení praxi nijak nespecifikuje, neboť může být vykonávána ve všech oborech služby podle § 5 ZSS.

²⁰ Požadavek způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi stanoví služební orgán služebním předpisem na základě schváleného přehledu míst nebo funkcí, u nichž je vyžadován přístup k utajované informaci. Tento přehled schvaluje bezpečnostní ředitel podle § 71 odst. 3 ve spojení s § 69 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně utajovaných informací.

²¹ Žádost o vydání osvědčení fyzické osoby s uvedením příslušného stupně utajení (Důvěrné, Tajné, Přísně tajné) obsahuje písemné zdůvodnění nutnosti přístupu k utajovaným informacím (včetně uvedení funkce nebo činnosti v rámci služebního poměru, na jehož základě má být osvědčení vydáno); žádost musí být potvrzena odpovědnou osobou nebo tím, kdo bude fyzické osobě utajované informace poskytovat.

(9) Pokud se do výběrového řízení hlásí osoba, která je již státním zaměstnancem a vykonává službu v tomtéž služebním úřadě, může v návaznosti na § 6 odst. 2 SRŽ ve své žádosti odkázat na listiny, které jsou již součástí jejího osobního spisu vedeného u tohoto služebního úřadu. V případě, kdy se hlásí na služební místo osoba, která je státním zaměstnancem, služební orgán u ní neověřuje předpoklad věku.

(10) Pokud žadatel v řízení doloží pouze prosté kopie listin, vyřazení žádosti pouze z tohoto důvodu by bylo přílišným formalismem. Služební orgán vyzve v takovém případě žadatele v pozvánce k pohovoru, aby tyto ověřené kopie či originály listiny doložil ještě před pohovorem.

Článek 6

Dokládání dalších předpokladů pro účast ve výběrovém řízení na obsazení služebních míst představených

(1) Pro obsazení služebních míst představených stanoví ZSS pro různá kola výběrového řízení (viz dále) různý předpoklad praxe, tj. předpoklad výkonu současně zastávané funkce nebo povahy současně zastávaného pracovního nebo služebního místa ve správních úřadech, krajských úřadech, obecních úřadech, popřípadě dalších institucích (včetně dalších doprovodných předpokladů např. složení úřednické zkoušky, vojenská hodnost vojáka z povolání apod.) a předpoklad délky výkonu činností podle § 5 ZSS nebo činností obdobných. Tento předpoklad je pro každé služební místo představeného stanoven individuálně i v závislosti na tom, o jaké kolo výběrového řízení se jedná (viz. § 54 odst. 3 a 5 ZSS, jde-li o služební místo vedoucího služebního úřadu, § 55 odst. 3 a 5 ZSS, jde-li o služební místo náměstka pro řízení sekce nebo ředitele sekce, § 57 odst. 3, 5 a 6 ZSS, jde-li o služební místo ředitele odboru a § 58 odst. 3, 5 a 6 ZSS, jde-li o služební místo vedoucího oddělení).

(2) Pro účely posouzení splnění předpokladu výkonu činností podle § 5 ZSS **ve správním úřadu** nelze vyloučit výkon činností podle § 5 ZSS nebo činností obdobných v jiných správních úřadech, které sice neodpovídají definici správního úřadu uvedené v § 3 ZSS²², ale žadatel v nich vykonával činnosti podle § 5 ZSS nebo činnosti obdobné; obdobně to platí pro uznání délky výkonu činností podle § 5 ZSS nebo činností obdobných v jiných subjektech, které jsou v souvislosti s přijetím ZSS označeny jiným zákonem za služební úřady. Pro účely uznávání tohoto předpokladu dále není rozhodující formální označení pracovní pozice nebo její zařazení v příslušné platové třídě, ale rozhodující je povaha činnosti, kterou žadatel vykonával, resp. to, zda se jednalo činnosti obsahově odpovídající § 5 ZSS.

(3) Předpoklad délky výkonu činností podle § 5 ZSS, resp. činností obdobných, se dokládá příslušnými listinami (§ 51 odst. 3 ZSS). Za takové listiny lze považovat např. pracovní smlouvy, potvrzení o zaměstnání vydané zaměstnavatelem, či výpis z personálního spisu, které prokazatelně potvrzují dosaženou délku výkonu činností podle § 5 ZSS, resp. činností obdobných, a z nichž je vždy zřejmé, kdo je vydal²³. Stejně tak je příslušnými listinami třeba doložit předpoklad výkonu současně zastávané funkce nebo povahy současně zastávaného pracovního nebo služebního místa ve správních úřadech, krajských úřadech, obecních úřadech, popřípadě dalších institucích (včetně dalších doprovodných předpokladů např. složení úřednické zkoušky, vojenská hodnost vojáka z povolání apod.). Zejména se bude jednat o jmenovací listiny, popř. pracovní smlouvu atd.

²² Správním úřadem dle § 3 ZSS je ministerstvo a jiný správní úřad, jestliže je zřízen zákonem a je zákonem výslovně označen jako správní úřad nebo orgán státní správy.

²³ Za takovou listinu nelze považovat pouhý životopis žadatele, neboť se nejedná o listinu, která hodnověrně dokazuje výkon činností podle § 5 ZSS po zákonem stanovenou dobu.

(4) Žadatel narozený přede dnem 1. prosince 1971, který žádá o přijetí do služebního poměru, resp. jmenování na služební místo představeného, má povinnost k žádosti doložit osvědčení podle § 4 odst. 1 zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky (dále jen „lustrační zákon“). Dále k žádosti doloží čestné prohlášení podle § 4 odst. 3 lustračního zákona, vzor tohoto čestného prohlášení tvoří Přílohu č. 6 tohoto metodického pokynu.²⁴

(5) Požaduje-li se pro účast ve výběrovém řízení na obsazení služebního místa představeného praxe v uplynulém období, prodlužuje se toto období o dobu mateřské nebo rodičovské dovolené (§ 51 odst. 3 ZSS).

Část třetí

Žádost o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného

Článek 7

Podání žádosti

(1) Žádost se podává služebnímu orgánu (§ 24 odst. 3 a 4 ZSS), a to písemně v českém jazyce (§ 24 odst. 8 ZSS). Povinnost písemného podání žádosti umožňuje její podání v listinné podobě prostřednictvím provozovatele poštovních služeb nebo osobním doručením žádosti v listinné podobě služebnímu orgánu (na adresu podatelny služebního orgánu), ale též podání v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem nebo prostřednictvím datové schránky²⁵. Z hlediska zachování lhůty pro podání žádosti nelze vyloučit též podání žádosti pomocí jiných technických prostředků uvedených v § 37 odst. 4 věta druhá SŘ); v takovém případě je však třeba, aby byla žádost do 5 dnů potvrzena některým z výše uvedených způsobů, jinak se na ni hledí jakoby nebyla podána.

²⁴ Podle § 2 odst. 1 zákona č. 451/1991 Sb. je předpokladem pro výkon funkce na služebních místech představených to, že občan v období od 25. 2. 1948 do 17. 11. 1989 **nebyl**

a) příslušníkem Sboru národní bezpečnosti zařazeným ve složce Státní bezpečnosti,
b) evidován v materiálech Státní bezpečnosti jako rezident, agent, držitel propůjčeného bytu, držitel konspiračního bytu, informátor nebo ideový spolupracovník Státní bezpečnosti,
d) tajemníkem orgánu Komunistické strany Československa nebo Komunistické strany Slovenska od stupně okresního nebo jemu na roveň postaveného výboru výše, členem předsednictva těchto výborů, členem ústředního výboru Komunistické strany Československa nebo ústředního výboru Komunistické strany Slovenska, členem Byra pro řízení stranické práce v českých zemích nebo členem Výboru pro řízení stranické práce v českých zemích, s výjimkou těch, kteří tyto funkce zastávali pouze v období od 1. 1. 1968 do 1. 5. 1969,
e) pracovníkem aparátu orgánů uvedených pod písmenem d) na úseku politického řízení Sboru národní bezpečnosti,
f) příslušníkem Lidových milicí,
g) členem akčního výboru Národní fronty po 25. 2. 1948, prověřkových komisí po 25. 2. 1948 nebo prověřkových a normalizačních komisí po 21. 8. 1968,
h) studentem na Vysoké škole Felixe Edmundoviče Dzeržinského při Radě ministrů Svazu sovětských socialistických republik pro příslušníky Státní bezpečnosti, Vysoké škole ministerstva vnitra Svazu sovětských socialistických republik pro příslušníky Veřejné bezpečnosti, Vyšší politické škole ministerstva vnitra Svazu sovětských socialistických republik nebo vědeckým aspirantem anebo účastníkem kursů delších než 3 měsíce na těchto školách.
Skutečnosti uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 451/1991 Sb. se dokládají osvědčením vydaným ministerstvem vnitra. Skutečnosti uvedené v § 2 odst. 1 písm. d) až h) zákona č. 451/1991 Sb. se dokládají čestným prohlášením.

²⁵ V případě podání žádosti v elektronické podobě by měly být listiny prokazující splnění předpokladů výstupem z autorizované konverze dokumentů dle ustanovení § 22 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

(2) Vzory žádostí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo státního zaměstnance, resp. o jmenování na služební místo představeného tvoří Přílohu č. 7 a 8 tohoto metodického pokynu a jsou současně s tímto pokynem v souladu s § 24 odst. 8 ZSS zveřejněny na stránkách Ministerstva vnitra²⁶.

(3) Žádost musí být podána ve lhůtě stanovené služebním orgánem [§ 24 odst. 7 písm. g) ZSS]. Doporučuje se stanovit lhůtu alespoň v trvání 15 dnů ode dne vyhlášení výběrového řízení.

(4) Podle § 146 odst. 2 SŘ nelze prominout zmeškání lhůty pro podání žádosti a po uplynutí lhůty pro podání žádosti nelze též povolit změnu obsahu žádosti. Ve prospěch žadatelů je však třeba na lhůtu pro podání žádosti o přijetí do služebního poměru nahlížet jako na lhůtu procesní (viz § 40 SŘ), pokud jde o její zachování.

(5) Jestliže žadatel odstoupí z výběrového řízení, služební orgán vezme tuto skutečnost na vědomí²⁷.

Článek 8

Náležitosti žádosti

(1) Žádost o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného musí obsahovat náležitosti uvedené v § 45 odst. 1 (resp. § 37 odst. 2) SŘ a dále náležitosti, které vyžaduje ZSS. Žádost tedy musí obsahovat všechny relevantní údaje o žadateli (tzn. z žádosti musí být patrné, kdo ji podal), ze žádosti musí vyplývat, zda se žadatel domáhá přijetí do služebního poměru a zda jeho žádost směřuje k zařazení na konkrétní služební místo nebo jmenování na služební místo představeného, toto služební místo musí žadatel specifikovat.

(2) Žádost musí obsahovat všechny přílohy (tj. listiny, kterými žadatel dokládá splnění jednotlivých předpokladů a požadavků).

(3) K žádosti žadatel doloží:

- a) písemné čestné prohlášení o státním občanství - není vyloučeno, že žadatel z vlastní vůle doloží kopii průkazu totožnosti¹², kterým kromě totožnosti (§ 36 odst. 5 SŘ) a věku prokáže též státní občanství České republiky, popř. občanství jiného členského státu Evropské unie nebo občanství státu, který je smluvním státem Dohody o Evropském hospodářském prostoru (Norsko, Lichtenštejnsko, Island) [§ 25 odst. 1 písm. a) a b) ve spojení s § 26 ZSS] – občanský průkaz, cestovní doklad, průkaz totožnosti občana Evropské unie nebo občana státu Norsko, Lichtenštejnsko, Island, průkaz o povolení k trvalému pobytu občana Evropské unie, jiný doklad prokazující totožnost občana Evropské unie, včetně občanství některého z jiných členských států Evropské unie (např. potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky); jako doklad osvědčující státní občanství lze též doložit osvědčení o státním občanství; v případě, kdy žadatel nedoloží kopii průkazu totožnosti, vyjde pro účely zjištění věku žadatele služební orgán z údajů uvedených v žádosti, přičemž tato skutečnost stejně jako předpoklad státního občanství bude ověřena při pohovoru předložením originálu průkazu totožnosti,
- b) písemné čestné prohlášení o svéprávnosti [§ 25 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 26 odst. 1 ZSS],

²⁶ Žadatel se však formulářem vyvěšeným na webových stránkách MVČR nemusí řídit. Je možné, že jeho žádost nebude odpovídat formuláři žádosti. Pokud bude obsahovat všechny náležitosti stanovené zákonem, nemůže být služebním orgánem vyřazena.

²⁷ A to analogicky podle postupu upraveného v § 28 odst. 3 ZSS.

- c) výpis z evidence Rejstříku trestů; není-li žadatel státním občanem České republiky, předloží také originál a úřední předklad obdobného dokladu o bezúhonnosti, nevydává-li domovský stát takový doklad, doloží se bezúhonnost písemným čestným prohlášením [§ 25 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 26 odst. 1 ZSS], výpis z evidence Rejstříku trestů žadatel nedokládá, uvede-li služební orgán v oznámení o vyhlášení výběrového řízení, že si výpis z evidence Rejstříku trestů opatří sám v návaznosti na § 26 odst. 1 věta třetí ZSS
- d) písemné čestné prohlášení o dosažení stanoveného vzdělání nebo originál anebo úředně ověřenou kopii dokladu o dosaženém vzdělání²⁸ [§ 25 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 26 ZSS],
- e) písemné čestné prohlášení o své zdravotní způsobilosti, nebo lékařský posudek o zdravotní způsobilosti [§ 25 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 26 ZSS],
Vzor žádosti o provedení lékařské prohlídky tvoří Přílohu č. 9 tohoto metodického pokynu,
- f) není-li žadatel státním občanem České republiky, předloží doklad prokazující znalost českého jazyka nebo doklad prokazující, že se na žadatele vztahuje výjimka z prokazování znalosti českého jazyka (§ 25 odst. 2 ZSS)²⁹.

(4) Žadatel k žádosti dále doloží listiny **prokazující splnění požadavku podle § 25 odst. 5 ZSS, je-li tento požadavek služebním předpisem na služební místo stanoven:**

- a) originál nebo úředně ověřenou kopii vysvědčení/osvědčení nebo jiného dokladu prokazujícího úroveň znalosti cizího jazyka³⁰,
- b) originál nebo úředně ověřenou kopii dokladu prokazujícího jiné odborné zaměření vzdělání (nejčastěji bude tentýž doklad jako doklad o dosaženém vzdělání),
- c) originál nebo úředně ověřenou kopii listiny prokazující jiný odborný požadavek potřebný pro výkon služby,
- d) originál nebo úředně ověřenou kopii oznámení nebo osvědčení podle zákona o ochraně utajovaných informací (je-li žadatel jeho držitelem) – více viz čl. 5 odst. 8 tohoto metodického pokynu.

(5) V případě žádosti o jmenování na služební místo představeného **žadatel dále doloží:**

- a) je-li narozen přede dnem 1. prosince 1971, originál nebo úředně ověřenou kopii osvědčení podle § 4 odst. 1 lustračního zákona (lze akceptovat, pokud žadatel k žádosti doloží alespoň doklad o tom, že o vydání osvědčení požádal – osvědčení však musí doložit nejpozději před vyhodnocením výsledků výběrového řízení výběrovou komisí).
- b) je-li narozen přede dnem 1. prosince 1971, čestné prohlášení podle § 4 odst. 3 lustračního zákona,
- c) listiny prokazující požadavek praxe - výkon současně zastávané funkce nebo povaha současně zastávaného pracovního nebo služebního místa ve správních úřadech, krajských úřadech, obecních úřadech, popřípadě dalších institucích (včetně dalších doprovodných předpokladů např. složení úřednické zkoušky, vojenská hodnost vojáka z povolání apod.) a délka výkonu činností podle § 5 ZSS nebo činností obdobných (viz článek 6 tohoto metodického pokynu).

²⁸ Listiny prokazující vzdělání, popř. vzdělání příslušného odborného zaměření stanoveného pro výkon služby, např. výuční list, maturitní vysvědčení, vysokoškolský diplom apod.

²⁹ Obsah a rozsah zkoušky stanoví Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy vyhláškou č. 175/2015 Sb., o zkoušce z českého jazyka pro žadatele o přijetí do služebního poměru, kteří nejsou státními občany České republiky, vydanou na základě § 25 odst. 2 ZSS.

³⁰ Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č.j. MSMT-24195/2013 ze dne 24. července 2013, kterým se stanoví Seznam standardizovaných jazykových zkoušek pro účely systému jazykové kvalifikace zaměstnanců ve správních úřadech.

(6) Žadatel, který dosud **není ve služebním poměru**, žádá o přijetí do služebního poměru a současně **o zařazení na konkrétní služební místo** (v případě, služebního místa „řadového zaměstnance“) nebo **o jmenování na konkrétní služební místo představeného** (§ 24 odst. 4 ZSS).

(7) Žadatel, který **je státním zaměstnancem**, **nežádá o přijetí do služebního poměru**, ale podává žádost o zařazení na konkrétní služební místo nebo o jmenování na konkrétní služební místo představeného (§ 24 odst. 3 ZSS)³¹.

(8) **Pokud žádost nemá některou ze zmíněných náležitostí, nebo k ní není přiložena některá z listin** prokazující splnění předpokladů a požadavků podle § 25 ZSS (kromě požadavku způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi), je to důvodem **pro vyřazení žádosti (§ 27 odst. 2 ZSS) z výběrového řízení** – více viz článek 11 (Vyřazování žádostí).

(9) Pokud žadatel k žádosti přiložil originály některých listin (např. VŠ diplom), které nejsou listinami určenými výhradně pro účely výběrového řízení (např. čestné prohlášení o svéprávnosti), služební orgán si pro účely výběrového řízení pořídí do spisu kopii listiny, na které vyznačí úřední záznam, že jde kopii pořízenou služebním orgánem z doloženého originálu listiny a originál listiny vrátí žadateli (po provedeném výběrovém řízení nebo bezprostředně poté, co je do spisu pořízena kopie např. při pohovoru).

Část čtvrtá

Doručení a hodnocení žádostí o přijetí do služebního poměru

Článek 9

Nakládání se žádostmi o přijetí do služebního poměru

(1) Po doručení žádostí služebnímu orgánu se doporučuje obálky se žádostmi neotevírat a po jejich zaevidování je uchovávat odděleně od dalších písemností, tak aby bylo zabráněno manipulaci s nimi (nejlépe např. v uzamykatelné schráně), a to až do uplynutí lhůty pro podávání žádostí.

(2) Žádost, která je doručena prostřednictvím datové schránky nebo elektronicky na adresu elektronické pošty služebního úřadu, je třeba vést v elektronické spisové službě jako neveřejný dokument. S ohledem na zásadu rovnosti se jeví jako vhodné, aby se žádostí v elektronické podobě bylo nakládáno obdobně jako se žádostí v listinné podobě, tj. aby se k posuzování žádosti přistoupilo až společně s ostatními žádostmi v listinné podobě po otevření obálek. Pro zachování postupu otevírání obálek se jeví jako vhodné, aby byl proveden převod žádosti v elektronické podobě do listinné podoby postupem podle § 69a³²

³¹ Úspěšný žadatel, který bude vybrán na základě výsledku výběrového řízení, a je státním zaměstnancem, není znovu přijímán do služebního poměru, ale je zařazen na jiné služební místo podle § 49 ZSS nebo je jmenován na služební místo představeného podle § 51 a násl. ZSS. V důsledku zařazení na jiné služební místo na dobu určitou se však nemění doba neurčitá služebního poměru státního zaměstnance (§ 49 odst. 2 ZSS). Služební poměr státního zaměstnance na dobu určitou se zařazením na jiné služební místo nezkracuje (§ 49 odst. 3 ZSS).

³² Podle § 69a odst. 1 převádění dokumentu v analogové podobě na dokument v digitální podobě a naopak a změnu datového formátu dokumentu v digitální podobě provádí určený původce postupem zaručujícím věrohodnost původu dokumentu, neporušitelnost obsahu, čitelnost dokumentu a bezpečnost procesu převádění nebo změny formátu.

Podle § 69a odst. 3 před převedením dokumentu v digitální podobě na dokument v analogové podobě nebo změnou datového formátu dokumentu v digitální podobě ověří určený původce platnost uznávaného elektronického podpisu, uznávané elektronické značky nebo kvalifikovaného časového razítka, je-li jimi dokument v digitální podobě opatřen, a platnost kvalifikovaných certifikátů, na kterých jsou založeny. Údaje o výsledku ověření a datum převedení dokumentu v digitální podobě na dokument v analogové podobě nebo datum změny

zákonu č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů nebo aby byla provedena z moci úřední konverze³³ žádosti v elektronické podobě do listinné podoby a následně žádost vložena do samostatné obálky označené příslušným číslem jednací a uložena společně s ostatními žádostmi doručenými v listinné podobě.

Článek 10

Otevírání obálek se žádostmi a hodnocení předpokladů pro účast ve výběrovém řízení

(1) Po uplynutí lhůty pro podání žádostí dojde k otevírání obálek se žádostmi a služební orgán u jednotlivých žádostí posuzuje, zda žadatelé splňují předpoklady pro účast ve výběrovém řízení resp. pro to, aby byli pozváni k pohovoru, nebo zda existují důvody pro vyřazení žádosti (§ 27 odst. 2 ZSS). Otevíráním obálek může služební orgán pověřit zaměstnance služebního úřadu, případně též zaměstnance, kteří jsou členy výběrové komise, kteří provedou vyhodnocení a následně předloží služebnímu orgánu návrh, které žádosti by měly být vyřazeny.

(2) O otevírání obálek a hodnocení předpokladů pro účast ve výběrovém řízení vyhotoví služební orgán **protokol** (nazvaný např. protokol o otevírání obálek), ve kterém bude kromě obvyklých náležitostí (§ 18 odst. 2 SŘ) obsažen především závěr o tom, zda žádosti jednotlivých žadatelů obsahují všechny náležitosti a zda žadatel splnil všechny předpoklady pro to, aby byl pozván k pohovoru. V závěru protokolu služební orgán uvede shrnutí, které žádosti jsou vyřazeny, a naopak kteří žadatelé splnili předpoklady pro pozvání k pohovoru.³⁴ Vzor protokolu o otevírání obálek tvoří Přílohu č. 10 tohoto metodického pokynu.

(3) Pokud služebnímu orgánu nebyla ve výběrovém řízení doručena žádná žádost a nejedná se o vícekolové výběrové řízení (viz. čl. 21 odst. 1 tohoto metodického pokynu), služební orgán zastaví výběrové řízení usnesením vydaným podle § 66 odst. 2 SŘ, které pouze poznamená do spisu³⁵. Služební orgán poté vyhlásí nové výběrové řízení (pokud nepostupuje některým ze způsobů uvedených v § 24 odst. 5 ZSS).

Článek 11

Vyřazování žádostí

(1) V případě vyřazování žádostí se **neuplatní povinnost služebního orgánu vyzývat k odstranění vad žádosti** (tzn. neuplatní se postup uvedený v § 45 odst. 2 SŘ). To však nevylučuje v rámci zásady vstřícnosti, aby případné nejasnosti či drobné nedostatky v žádosti či doložených dokladech byly projednány v rámci neformálního kontaktu s žadatelem – musí však být dbána zásada rovnosti všech žadatelů.

datového formátu dokumentu v digitální podobě určený původce zaznamená a uchová je spolu s dokumentem vzniklým převedením nebo změnou datového formátu.

³³ § 23 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁴ V praxi nemusí být otevírání obálek a hodnocení došlých žádostí provedeno v jednom dni, zvláště s ohledem na počet došlých žádostí a časové možnosti služebního orgánu. Pokud probíhalo otevírání obálek a hodnocení žádostí ve dvou dnech, lze v protokolu pokračovat nebo vyhotovit dodatek k původnímu protokolu, případně vyhotovit nový protokol.

³⁵ Neboť zde chybí účastníci, kterým by bylo nutno doručovat – analogicky viz závěr poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 87 z 26.3.2010.

(2) Žádost, která nemá náležitosti stanovené zákonem nebo je nesrozumitelná nebo ze žádosti není patrné, kdo ji podal nebo čeho se domáhá, bude služebním orgánem vyřazena [§ 27 odst. 2 písm. a) nebo b) ZSS].

(3) Dalším důvodem pro vyřazení žádosti je skutečnost, že žadatel nesplňuje předpoklady a požadavky podle § 25 ZSS s výjimkou požadavku uvedeného v § 25 odst. 5 písm. b) ZSS, tj. s výjimkou požadavku způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi [§ 27 odst. 2 písm. c) ZSS].

(4) Důvodem k vyřazení žádosti, jde-li o výběrové řízení na obsazení služebního místa představeného, je též nedoložení listin prokazujících požadavek praxe, popř. nesplnění požadavku praxe (viz článek 6 tohoto metodického pokynu) – podle příslušných ustanovení ZSS jde o základní předpoklad účasti ve výběrovém řízení. Důvodem k vyřazení žádosti, jde-li o výběrové řízení na obsazení služebního místa představeného, je též nedoložení čestného prohlášení podle § 4 odst. 3 lustračního zákona. Důvodem k vyřazení žádosti je též nedoložení osvědčení podle § 4 odst. 1 lustračního zákona, ale lze akceptovat, pokud žadatel k žádosti doloží alespoň doklad o tom, že o vydání osvědčení požádal – osvědčení však musí doložit nejpozději před vyhodnocením výsledků výběrového řízení výběrovou komisí; pokud osvědčení nedoloží, nemůže být ve výběrovém řízení hodnocen jako úspěšný.

(5) **O vyřazení žádosti služební orgán nevydává rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Žadatel se o vyřazení své žádosti vyrozumí.** Vyrozumění se vyhotovuje písemně, obsahem takového vyrozumění je stručné uvedení důvodu, ze kterého byla žádost vyřazena (důvod se musí shodovat s důvodem uvedeným v protokolu o otevírání obálek). Vyrozumění služební orgán vyhotoví a žadateli doručí bez zbytečného odkladu po otevírání obálek. Vzor vyrozumění o vyřazení žádosti tvoří Přílohu č. 11 tohoto metodického pokynu.

(6) V případě žádostí podaných po lhůtě pro podávání žádosti je tato skutečnost taktéž důvodem jejího vyřazení. Takovému žadateli zašle služební orgán taktéž vyrozumění o vyřazení žádosti.

(7) Zákon nepředpokládá možnost podání opravného prostředku proti vyřazení žádosti. Pokud žadatel na zaslání vyrozumění zareaguje podáním³⁶, je třeba takové podání vyřídit bez zbytečných průtahů, k vyřízení takového podání je příslušný služební orgán, který vyřazení provedl.

(8) Pokud byly v řízení vyřazeny všechny žádosti, postupuje služební orgán podle čl. 10 odst. 3 tohoto metodického pokynu.

Část pátá Výběrová komise

Článek 12 Členství ve výběrové komisi

(1) Podobu výběrové komise v případě výběrového řízení na obsazení služebního místa státního zaměstnance upravuje § 28 odst. 1 ZSS. V případě služebních míst

³⁶ Správní orgán podání vždy vyřizuje podle obsahu, nikoliv podle toho, jak je podatel nazve. Nazve-li vyřazený žadatel své podání např. „námitky“, nejedná se o námitky proti protokolu dle § 164 odst. 4 ZSS. Takové podání by mohlo být podle obsahu zřejmě nejčastěji posouzeno jako stížnost podle § 175 SŘ.

představených stanoví ZSS pro obsazení výběrové komise na jednotlivá služební místa představených odchylky (viz článek 14 o zvláštní úpravě výběrových komisí).

(2) Návrh na jmenování a samotné jmenování členem výběrové komise činí osoba k tomu příslušná podle ZSS v závislosti na tom, jaké služební místo má být obsazeno. Návrh na jmenování člena výběrové komise musí být proveden písemnou formou. Členem výběrové komise nesmí být služební orgán ani bezprostředně nadřízený představený.

(3) Jednotliví členové výběrové komise jsou v souladu s § 159 odst. 1 písm. j) bod 3 ZSS jmenováni a odvoláváni na základě rozhodnutí služebního orgánu, resp. osoby ke jmenování příslušné, vydaného ve správním řízení. Vzor rozhodnutí o jmenování členů výběrové komise tvoří Přílohu č. 12 tohoto metodického pokynu.

(4) Služební orgán může kromě zákonem požadovaného počtu členů výběrové komise jmenovat také dalšího člena (další členy) s postavením náhradníka, který zastoupí konkrétního člena výběrové komise, v případě, kdy funkci nemůže dočasně vykonávat.

(5) Předpokladem jmenování členem výběrové komise není souhlas státního zaměstnance, neboť to patří k jeho povinnostem podle § 77 odst. 1 písm. m) ZSS. Z důvodu procesní ekonomie lze však doporučit předchozí domluvu s konkrétními osobami na jmenování členem výběrové komise. V případě odvolání státního zaměstnance proti jmenování členem výběrové komise, pokud by argumentoval pouze nezájmem o výkon funkce, aniž by to řádně odůvodnil např. závažnými osobními či pracovními důvody, by však neměl odvolací služební orgán odvolání vyhovět.

(6) Členem výběrové komise musí být osoba k tomu odborně způsobilá, zejména by dosažené vzdělání člena výběrové komise, jeho odborné zaměření, popřípadě jiná odborná kvalifikace a zkušenosti měly být odpovídající ve vztahu k odborným požadavkům stanoveným pro obsazované služební místo, tak, aby člen výběrové komise byl schopen objektivního posouzení odborných předpokladů jednotlivých žadatelů.

(7) Členem výběrové komise může být i osoba, která není státním zaměstnancem. Zákon však neupravuje povinnost takové osoby stát se členem výběrové komise, proto navrhnout a jmenovat jí do funkce lze po předchozí dohodě a souhlasu této osoby.

(8) Důvodem pro odvolání člena výběrové komise z funkce by měl být pouze závažný důvod, například to, že se člen výběrové komise nemůže z objektivních důvodů účastnit jednání výběrové komise (např. dlouhodobá nemoc, delší služební cesta, apod.) nebo je-li shledána pochybnost o nepodjatosti.

(9) Žadatel může namítat podjatost člena výběrové komise (postupem podle § 14 odst. 2 SŘ), jakmile se o ní dozví (s následkem možného vyloučení člena výběrové komise z projednávání a rozhodování ve věci). O námitce podjatosti rozhoduje služební orgán usnesením. V případě vyloučení člena výběrové komise služební orgán takového člena výběrové komise odvolá a jmenuje nového člena výběrové komise (na návrh příslušné osoby). Povinnost uvědomit služební orgán o okolnostech nasvědčujících tomu, že je vyloučen podle § 14 odst. 3 SŘ, se vztahuje též na člena výběrové komise.

Článek 13

Organizace jednání výběrové komise

(1) Výběrová komise je kolegiálním orgánem a její jednání a usnášení se řídí § 134 SŘ (§ 164 odst. 2 ZSS).

(2) Výběrová komise je způsobilá se usnášet tehdy, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů (§ 134 odst. 2 SŘ). Hlasování výběrové komise řídí její předseda zvolený zpravidla na prvním zasedání³⁷ výběrové komise, popř. člen výběrové komise pověřený na základě jednacího řádu. Pokud se jedná o výběrové komise na obsazení služebních míst některých představených, je předsedou výběrové komise ten, o němž to stanoví zákon.

(3) O jednání výběrové komise se pořizuje záznam. Vzor záznamu z jednání výběrové komise tvoří Přílohu č. 13 tohoto metodického pokynu.

(4) Výběrová komise přijímá **jednací řád**, v němž stanoví **podrobnosti o jednání kolegiálního orgánu** (§ 134 odst. 5 SŘ). Jednací řád zejména upravuje způsob svolávání výběrové komise, způsob volby předsedy a způsob hlasování. V jednacím řádu je také nutno blíže upravit samotný průběh pohovoru³⁸. Vzorový jednací řád výběrové komise tvoří Přílohu č. 14 tohoto metodického pokynu.

Článek 14

Zvláštní úprava výběrových komisí v rámci výběrových řízení na obsazení služebních míst představených

V případě služebních míst představených stanoví ZSS pro výběrové komise na obsazení jednotlivých služebních míst představených odchylky od § 28 odst. 1 ZSS: počet členů výběrové komise, okruh kandidátů na jmenování členem výběrové komise a příslušnost ke jmenování (resp. navrhování) členů výběrové komise závisí na konkrétním služebním místě představeného³⁹.

Část šestá

Pohovor před výběrovou komisí

Článek 15

Pozvánka k pohovoru

(1) S žadatelem, jehož žádost nebyla vyřazena (viz článek 11), provede výběrová komise **pohovor**. ZSS nestanoví bližší podmínky pro termín konání pohovoru, měl by se z praktických důvodů konat s několikadenním odstupem⁴⁰ od vyhodnocení žádostí (tzn. až

³⁷ Doporučuje se, aby se před konáním prvního pohovoru sešla výběrová komise tak, aby schválila jednací řád a zvolila si svého předsedu.

³⁸ V jednacím řádu je možno upravit např. to, kdo klade žadatelům otázky. Způsob hodnocení pohovoru – tj. například to, zda se o každém jednotlivém uchazeči komise usnáší, zda uspěl či neuspěl. Případně, zda se uchazeč hodnotí na základě bodové škály, zda se pohovor boduje a v návaznosti na to, v jakém případě lze uchazeče uznat za úspěšného či neúspěšného. Do jednacího řádu je možno upravit postavení sekretariátu výběrové komise a popsat, jaké administrativní úkony mají jeho členové činit.

³⁹ Speciální úprava výběrové komise je v

- a) § 52 odst. 2 ZSS, jde-li o služební místo náměstka pro státní službu,
- b) § 53 odst. 2 ZSS, jde-li o služební místo státního tajemníka,
- c) § 54 odst. 2 ZSS, jde-li o služební místo vedoucího služebního úřadu,
- d) § 55 odst. 2 ZSS, jde-li o služební místo náměstka pro řízení sekce nebo ředitele sekce,
- e) § 57 odst. 2 ZSS, jde-li o služební místo ředitele odboru a
- f) § 58 odst. 2 ZSS, jde-li o služební místo vedoucího oddělení.

⁴⁰ V závislosti na rychlosti administrace výběrového řízení lze doporučit například lhůtu 5 až 7 dnů.

po odeslání vyznění o vyřazení žádostí žadatelům, kteří nesplnili podmínky pro to, aby byli pozváni k pohovorům).

(2) Služební orgán nebo osoba k tomu pověřená informuje členy výběrové komise o výsledku otevírání obálek; služební orgán zpravidla členům výběrové komise předem sdělí, kolik bylo doručeno žádostí, kolik žádostí bylo vyřazeno a jaký počet žadatelů byl pozván k pohovoru.

(3) Pozvání k pohovoru by mělo být písemné (§ 15 odst. 1 SŘ), nicméně s ohledem na časové urychlení vykonání pohovorů lze pozvat žadatele s jeho souhlasem i jinou než písemnou formou (např. telefonicky) nebo je možné využít rychlejší neformální prostředky komunikace (e-mailem). Obsahem pozvání je zejména určení data, času a místa konání pohovoru; do pozvání je dále nutno uvést, které listiny je žadatel povinen doložit u pohovoru. O pozvání žadatele jinými prostředky učiní služební orgán záznam do spisu (§ 15 odst. 1 SŘ).

(4) Pokud se žadatel nemůže z důležitých důvodů pohovoru osobně účastnit (např. služební cesta nebo krátkodobá zdravotní indispozice), poskytne mu výběrová komise náhradní termín pohovoru⁴¹. Pokud výběrová komise vyvine veškeré úsilí k tomu, aby s žadatelem byl proveden pohovor (poskytnutím náhradního termínu) a žadatel se přesto k pohovoru opakovaně bez závažných důvodů a omluvy nedostaví, výběrová komise jej (i přes neprovedení pohovoru) **vyhodnotí jako neúspěšného**. Nesoučinnost žadatele při zajištění jeho účasti na pohovoru nelze klást k tíži služebnímu orgánu, resp. výběrové komisi, neboť základní funkcí výběrového řízení je obsazení služebního místa tak, aby byl zajištěn řádný výkon působnosti služebního úřadu⁴², a to osobou, u níž lze předpokládat, že bude řádně vykonávat službu⁴³.

(5) Pokud žadateli brání v osobní účasti na pohovoru závažná překážka dlouhodobé povahy na jeho vůli nezávislá, výběrová komise zváží jiné možnosti provedení pohovoru na základě individuálních okolností a povahy dlouhodobé překážky např. jeho provedení v místě aktuálního pobytu žadatele (místo bydliště, ale např. i zdravotnické zařízení, pokud to provoz tohoto zdravotnického zařízení, nebo stav žadatele umožňují) nebo pomocí jiných technických prostředků (např. videokonference). Pokud jiné možnosti provedení pohovoru nepřicházejí v úvahu, a je-li to možné, služební orgán se žadatelem dotáže, zda stále trvá jeho zájem o účast ve výběrovém řízení.

(6) Pokud se závažná překážka dlouhodobé povahy týká zdravotního stavu žadatele, služební orgán nejprve zváží, zda neexistuje důvod pro vyřazení žádosti z důvodu pozbytí předpokladu zdravotní způsobilosti žadatele⁴⁴. Pokud neexistuje důvod pro vyřazení žádosti z důvodu pozbytí předpokladu zdravotní způsobilosti žadatele, služební orgán danou situaci posoudí též s ohledem na splnění předpokladu řádného výkonu služby u žadatele⁴⁵ v návaznosti na překážku dlouhodobé povahy a též s ohledem na základní funkci výběrového řízení, kterou je obsazení služebního místa tak, aby byl zajištěn řádný výkon

⁴¹ Poskytnutí náhradního termínu pohovoru je na uvážení výběrové komise, v zásadě by se mělo jednat pouze o jeden náhradní termín, v případech hodných zvláštního zřetele (např. žadatel se bez svého zavinění nemůže dostavit ani k opakovanému termínu - např. nemoc, sněhová kalamita, apod.) lze náhradní termín pohovoru poskytnout i opakovaně.

⁴² § 17 odst. 1 ZSS.

⁴³ § 22 ZSS.

⁴⁴ § 25 odst. 1 písm. f) ZSS.

⁴⁵ § 22 ZSS.

působnosti služebního úřadu⁴⁶, a výběrové řízení případně dokončí i bez účasti daného žadatele na pohovoru, žadatele o tom služební orgán vyrozumí a následně, nejde-li o žadatele, jehož žádost byla vyřazena pro nesplnění předpokladu zdravotní způsobilosti, bude takový žadatel hodnocen jako neúspěšný.

Článek 16 **Postup před konáním pohovorů**

(1) Služební orgán, resp. jím pověřený pracovník ještě před konáním pohovoru (tj. v den konání pohovoru, resp. bezprostředně před jeho samotným konáním) ověří u jednotlivých žadatelů, zda v souladu s § 26 odst. 2 ZSS doložili před pohovorem listiny osvědčující splnění předpokladů podle § 25 odst. 1 písm. a), e) a f) ZSS, **pokud je již nepředložili spolu se žádostí. Jde o:**

- a) **průkaz totožnosti**, kterým kromě totožnosti (§ 36 odst. 5 SŘ) a věku žadatel prokáže též občanství České republiky, občanství jiného členského státu Evropské unie nebo občanství státu, který je smluvním státem Dohody o Evropském hospodářském prostoru (Norsko, Lichtenštejnsko, Island) [§ 25 odst. 1 písm. a) a b) ZSS] – občanský průkaz, cestovní doklad, průkaz totožnosti občana Evropské unie nebo občana státu Norsko, Lichtenštejnsko, Island, průkaz o povolení k trvalému pobytu občana Evropské unie, jiný doklad prokazující totožnost občana Evropské unie, včetně občanství některého z jiných členských států Evropské unie (např. potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky); jako doklad osvědčující státní občanství lze též doložit **osvědčení o státním občanství**. O předložení průkazu totožnosti učiní služební orgán **záznam do spisu**, popř. pořídí **se souhlasem** žadatele jeho kopii (souhlas žadatele musí být součástí spisu), na které vyznačí úřední záznam, že jde o kopii pořízenou služebním orgánem z předloženého originálu průkazu totožnosti,
- b) **listinu dokládající dosažené vzdělání** [§ 25 odst. 1 písm. e) ZSS] – pokud žadatel před pohovorem nedoložil ověřenou kopii příslušné listiny, která by mohla zůstat součástí spisu, o předložení originálu listiny učiní služební orgán **záznam do spisu**, popř. pořídí kopii listiny, na které vyznačí úřední záznam, že jde o kopii pořízenou služebním orgánem z předloženého originálu listiny,
- c) **originál či ověřená kopie lékařského posudku o zdravotní způsobilosti** [§ 25 odst. 1 písm. f) ZSS].

(2) Pokud žadatel nedoloží před pohovorem některou z listin uvedených v předchozím odstavci, **nelze s ním pohovor provést a je to důvod pro vyřazení žádosti na základě § 27 odst. 2 ZSS**. Výběrová komise **může** takovému žadateli poskytnout náhradní termín pohovoru⁴⁷. Pokud takový žadatel nepředloží listiny ani před případným náhradním termínem pohovoru, jeho žádost bude vyřazena.

(3) Služební orgán resp. jím pověřený pracovník ještě před konáním pohovoru (tj. v den konání pohovoru, resp. bezprostředně před jeho samotným konáním) dále ověří, zda žadatel doložil **originál nebo úředně ověřenou kopii oznámení nebo osvědčení podle zákona o ochraně utajovaných informací** (v případě, je-li požadavek dle § 25 odst. 5 písm. b) na služební místo stanoven) – více viz čl. 5 odst. 8 tohoto metodického pokynu.

⁴⁶§ 17 odst. 1 ZSS.

⁴⁷ Žadatel na náhradní termín pohovoru nemá nárok. Výběrová komise náhradní termín může v rámci zásady vstřícnosti poskytnout v závislosti na konkrétních okolnostech výběrového řízení zejména tehdy, kdy to umožňuje organizace výběrového řízení (např. pohovory jsou organizovány ve více dnech nebo se v harmonogramu výběrového řízení již předem počítá s náhradním termínem pohovorů). Výběrová komise v případě možnosti poskytnout náhradní termín dbá na zásady rovného přístupu k žadatelům.

(4) Jde-li o služební místo představeného, služební orgán dále ověří, zda žadatel předložil **originál nebo ověřenou kopii osvědčení podle § 4 odst. 1 lustračního zákona**. Pokud žadatel k žádosti doložil doklad o tom, že o vydání osvědčení požádal a u pohovoru sdělí, že osvědčení mu ještě nebylo vydáno, pohovor lze provést – osvědčení však musí doložit nejpozději před vyhodnocením výsledků výběrového řízení výběrovou komisí; pokud osvědčení nedoloží, nemůže být ve výběrovém řízení hodnocen jako úspěšný.

Článek 17

Provádění pohovoru a jeho obsah

(1) Pohovor s žadateli o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného se vždy koná v rámci jednání výběrové komise na obsazení konkrétního služebního místa. ZSS nevylučuje, aby byl služební orgán a bezprostředně nadřízený představený přítomen konání pohovoru, nesmí se však v souladu s § 134 odst. 1 věta čtvrtá SR účastnit porady a hlasování výběrové komise a nesmí žádným způsobem ovlivňovat rozhodování o jednotlivých žadatelích.

(2) Přestože platí, že kolegiální orgán je způsobilý se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů, lze doporučit, aby pohovor byl prováděn výběrovou komisí vždy ve stejném složení, a to zvláště s ohledem na zachování rovnosti mezi žadateli o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného.

(3) ZSS neupravuje blíže obsah pohovoru, pohovor musí být zaměřen na obor služby, jehož se výběrové řízení týká, a na plnění jiného odborného požadavku (§ 27 odst. 3 ZSS). Obsah pohovoru bude vždy vycházet z jeho cíle, kterým je především výběr nejvhodnějších žadatelů na dané služební místo.

(4) Každý člen výběrové komise může žadateli klást otázky odborného charakteru tj. otázky znalostní, zaměřené na obor služby, který bude na konkrétním služebním místě vykonáván. Výběrová komise může klást také otázky týkající se předchozí profesní dráhy žadatele (např. dosavadní zkušenosti žadatele v příslušném oboru, v případě služebních míst představených také manažerské kompetence, dále např. na schopnosti práce v týmu) a také jeho motivace účastnit se konkrétního výběrového řízení.

(5) Otázky osobního charakteru, které s plněním odborných požadavků na konkrétní služební místo nesouvisí, jsou nepřipustné⁴⁸.

(6) Otázky kladené jednotlivým žadatelům by měly být jednotného charakteru, popřípadě zcela identické, aby byla zajištěna rovnost žadatelů a objektivita hodnocení jejich odborných předpokladů pro výkon práce na služebním místě, jehož se výběrové řízení týká.

(7) Součástí pohovoru může být i ověření znalosti cizího jazyka, je-li požadována⁴⁹. V takovém případě je k pohovoru nutno zajistit účast osoby způsobilé znalost cizího jazyka ověřit, pokud takovou osobou není některý z členů výběrové komise. Naopak pokud na určité služební místo znalost jazyka požadována není, nemůže výběrová komise znalost cizího jazyka u pohovoru vůbec ověřovat. Pokud by výběrová komise u určitého

⁴⁸ Mohlo by tím dojít k porušení zásady rovného zacházení a nediskriminace zakotvených v zákoně č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁹ Lze doporučit, aby s žadatelem byla vedena přímo část pohovoru v cizím jazyce, žadateli také může být předložen k pohovoru text, nad kterým probíhá diskuze v cizím jazyce. S odkazem na § 27 odst. 4 nelze vyloučit ani konání písemné zkoušky, jejíž část bude v cizím jazyce (např. písemný překlad).

žadatele znalost jazyka ověřovala a u druhého nikoliv, mohlo by se jednat o vadu výběrového řízení (nerovný přístup k jednotlivým žadatelům).

(8) Pohovor lze v souladu s § 27 odst. 4 ZSS doplnit písemnou zkouškou; na uvedené musí být žadatel upozorněn nejpozději před konáním pohovoru; tuto informaci lze též uvést již v oznámení o vyhlášení výběrového řízení (viz čl. 3 odst. 8 tohoto metodického pokynu). Tato písemná zkouška musí být pro všechny žadatele v rámci každého výběrového řízení stejná, aby nedošlo k porušení principu rovnosti mezi jednotlivými žadateli. Pokud má být součástí pohovoru i ověření znalosti cizího jazyka, může být také část písemné zkoušky v cizím jazyce. Pohovor lze zorganizovat tak, že písemná zkouška bude předcházet ústnímu pohovoru a obsah ústního pohovoru bude přizpůsoben výsledkům písemné zkoušky, ovšem při dodržení zásady rovnosti žadatelů. Nelze však s žadatelem provést pouze písemnou zkoušku a na základě jejích výsledků pak s žadatelem pohovor neprovést, neboť písemná zkouška je dle § 27 odst. 4 ZSS doplněním pohovoru nikoli samotným těžištěm výběrového řízení.

(9) O vykonaném pohovoru lze pořídit též zvukový záznam. Žadatel však musí udělit souhlas s pořízením takového zvukového záznamu, tento souhlas musí být prokazatelně zaznamenán (např. jako součást zvukové nahrávky).

Článek 18

Hodnocení pohovoru a sestavení pořadí úspěšných a neúspěšných žadatelů

(1) Členové výběrové komise jsou povinni zachovávat rovný přístup k žadatelům, tj. rovnost v hodnocení a hodnotit každého žadatele objektivně.

(2) Bližší podmínky hodnocení musí být součástí jednacího řádu výběrové komise.

(3) S odkazem na princip rovnosti a z hlediska transparentnosti výběrového řízení lze doporučit, aby výběrová komise zvolila bodové hodnocení žadatelů. V takovém případě musí být popis bodového ohodnocení a rozpětí bodového hodnocení, dále pak popis míry splnění jednotlivých požadavků (s uvedením okruhů, které jsou u jednotlivých žadatelů hodnoceny) a stanovení počtu bodů pro úspěšnost ve výběrovém řízení, uveden buď přímo v jednacím řádu výběrové komise, nebo v samostatném dokumentu, na jehož přijetí se výběrová komise musí usnést ještě před konáním prvního pohovoru.

(4) Po provedeném pohovoru každý člen výběrové komise hlasuje o tom, zda uchazeč uspěl či neuspěl. Forma usnesení výběrové komise poté zní „uspěl“/„neuspěl“. Pokud byl zvolen systém bodového hodnocení, vychází se při hlasování z výsledků bodového hodnocení, resp. z minimální hranice pro úspěšnost ve výběrovém řízení. O hlasování se pořizuje protokol dle § 134 odst. 3 SŘ. Protokol o hlasování kolegiálního orgánu vždy podepisují přítomní členové a osoba, která byla pověřena sepsáním protokolu; při nahlížení do spisu dle § 38 SŘ je vyloučeno, aby do tohoto protokolu bylo nahlíženo. Protokol o hlasování je vyloučen z nahlížení do spisu. Protokol o hlasování tvoří Přílohu č. 15 tohoto metodického pokynu

(5) Výběrová komise dle § 28 odst. 2 ZSS vybere z žadatelů, kteří ve výběrovém řízení uspěli, 3 nejvhodnější žadatele a sestaví pořadí dalších žadatelů, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznam žadatelů, kteří ve výběrovém řízení neuspěli.

Část sedmá Protokol a námitky proti protokolu

Článek 19 Protokol o průběhu a výsledku výběrového řízení

(1) Výběrová komise po zhodnocení všech žadatelů vyhotoví protokol o průběhu a výsledku výběrového řízení, který obsahuje všechny náležitosti uvedené v § 164 odst. 3 ZSS, tj. označení služebního orgánu, oboru služby a služebního místa, kterého se výběrové řízení týkalo, jména a příjmení členů výběrové komise, výsledek provedeného výběrového řízení. Protokol musí dále obsahovat datum jeho vyhotovení, podpis všech členů výběrové komise, poučení o možnosti podat proti výsledku výběrového řízení námitky s uvedením lhůty pro jejich podání a komu se podávají. Bylo-li vedeno spojené výběrové řízení, je uvedené nutno promítnout i do protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení.

(2) Stěžejním obsahem protokolu je uvedení jmen 3 nejvhodnějších žadatelů⁵⁰ vybraných podle § 28 odst. 2 ZSS, jejichž jména jsou v protokole uvedena v abecedním pořadí⁵¹. Jména dalších úspěšných žadatelů se uvedou již v pořadí, v jakém ve výběrovém řízení uspěli (tzn. v pořadí 4. až X.). Na závěr se uvede do protokolu seznam žadatelů, kteří ve výběrovém řízení neuspěli (opět v abecedním pořadí).

(3) Pokud ve výběrovém řízení uspěli méně než 3 žadatelé, uvedou se v souladu s § 28 odst. 3 ZSS v protokolu jména těchto úspěšných žadatelů v abecedním pořadí a následuje v abecedním pořadí uvedení jmen neúspěšných žadatelů. Pokud se výběrového řízení účastnili méně, než 3 žadatelé, netvoří to překážku konání výběrového řízení a postupuje se podle předchozí věty.

(4) V protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení se tedy uvádějí pouze jména žadatelů, kteří byli pozváni k pohovoru (jména uchazečů, jejichž žádosti byly vyřazeny, již není důvod uvádět).

(5) Vzor protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení je uveden v Příloze č. 16 tohoto metodického pokynu.

Článek 20 Námitky proti protokolu a zrušení výběrového řízení

(1) Služební orgán v souladu s § 164 odst. 4 ZSS **vyrozmí písemně žadatele o výsledku výběrového řízení**. Přílohou vyrozumění je protokol o průběhu a výsledku výběrového řízení.

(2) Proti protokolu mohou žadatelé, kteří ve výběrovém řízení **neuspěli**⁵², **podat výběrové komisi námitky do 5 dnů ode dne jeho doručení** (§ 164 odst. 4 ZSS). Lhůta pro podání námitek se počítá v souladu s § 40 SŘ.

⁵⁰ V případě spojených výběrových řízení se uvedou jména 3 nejvhodnějších žadatelů; pokud služební orgán spojil řízení na obsazení více než 3 služebních míst, je nutno uvést potřebný počet nejvhodnějších žadatelů podle počtu obsazovaných služebních míst.

⁵¹ Nikoliv tedy v pořadí, v jakém se dle názoru výběrové komise umístili.

⁵² Pokud byly podány námitky žadatelem, který sice byl hodnocen jako úspěšný, ale není mezi třemi nejvhodnějšími žadatelí, námitky by měly být řádně projednány a mělo by o nich být rozhodnuto nikoli jako o nepřipustných.

(3) Námitky proti protokolu musí být **podány pouze písemně**⁵³ a musí z nich být zřejmé, proti jakému výběrovému řízení směřují.

(4) Námitky proti protokolu musí obsahovat **odůvodnění nesouhlasu** s výsledkem výběrového řízení. Žadatel může namítat jakoukoliv skutečnost, která mohla ovlivnit zákonnost výběrového řízení. Námitky tedy mohou spočívat například v nesouhlasu s posouzením úspěšnosti či neúspěšnosti jednotlivých žadatelů v návaznosti na stanovené podmínky hodnocení, mohou směřovat proti samotnému procesu výběru, proti způsobu vedení pohovoru a otázkám kladeným výběrovou komisí, žadatel by mohl namítat i nerovnost v přístupu k jednotlivým žadatelům apod.

(5) Námitky proti protokolu mohou také směřovat proti jednotlivým částem písemného vyhotovení protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení. Zejména pokud by chyběla některá z náležitostí protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení, mohlo by to v závislosti na konkrétních okolnostech způsobovat podstatnou vadu řízení mající vliv na zákonnost výběrového řízení. (např. pokud by nebylo patrné, jakého výběrového řízení se protokol týká, zejména by například chybělo označení služebního místa, o jehož obsazení se výběrové řízení vede, nebo např. pokud by v protokolu chybělo jméno některého z žadatelů, kteří se dostavili k pohovorům).

(6) Oprava zřejmých nesprávností (chyby v psaní, zkomoleniny, chybná data, chybné počty) v protokolu bude provedena postupem podle § 18 odst. 5 SŘ.

(7) Posouzení podaných námitek přísluší **výběrové komisi** (nikoliv služebnímu orgánu). O námitkách rozhodne výběrová komise rozhodnutím podle § 67 a násl. SŘ tak, že jim vyhoví nebo je zamítne (§ 164 odst. 5 ZSS). Pokud výběrová komise námitkám **vyhoví**, zároveň v rozhodnutí **výběrové řízení zruší**. Vzor rozhodnutí o námitkách tvoří Přílohu č. 17 tohoto metodického pokynu.

(8) V případě spojeného výběrového řízení, bude výběrové řízení i na základě vyhovění jediné z námitek zrušeno jako celek.

(9) Lhůta k vyřízení námitek je **15 dní** (její běh se počítá ode dne následujícího po dni, ve kterém byly námitky doručeny).

(10) Neodůvodněné námitky a námitky, z nichž není zřejmé, proti jaké části protokolu směřují, výběrová komise **zamítne jako nedůvodné**.

(11) V případě zrušení výběrového řízení na základě námitek (resp. po nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení výběrového řízení), služební orgán analogicky podle § 28 odst. 4 ZSS vyhlásí nové výběrové řízení⁵⁴ (pokud se nejedná o některý z případů uvedených v § 24 odst. 5 ZSS).

⁵³ Tj. v listinné podobě, ale též v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem nebo prostřednictvím datové schránky.

⁵⁴ V případě vícekolových řízení se v případě nového výběrového řízení postupuje znovu od začátku (tj. od prvního kola).

Část osmá

Vyhlášení dalších kol výběrových řízení na obsazení služebních míst představených

Článek 21

(1) V případě výběrových řízení na obsazení služebních míst představených upravují jednotlivá ustanovení ZSS (§ 53 a násl. ZSS⁵⁵) povinnost služebního orgánu vyhlásit další kolo výběrového řízení, pokud žádný z účastníků výběrového řízení v předchozím kole neuspěl. Druhé kolo výběrového řízení se vyhlašuje i v případě, kdy se nikdo v prvním kole nepřihlásil, nebo byly žádosti všech žadatelů vyřazeny.

(2) Další kolo výběrového řízení se zásadně vyhlašuje jen v případě, že **v předchozím kole nebyl nikdo vybrán**. V případě, že žadatel úspěšný v prvním kole odstoupí po uzavření dohody o výběru nejvhodnějšího žadatele, může dojít opětovně k výběru dalšího vhodného žadatele dle § 28 odst. 3 ZSS (obdobně jako v čl. 24 odst. 5 metodického pokynu). V případě, že žadatel do služby nenastoupí po vydání rozhodnutí o přijetí do služebního poměru (nejde-li o případ závažné překážky podle § 31 odst. 2 ZSS), nelze již vybrat dalšího úspěšného žadatele, ani konat další kolo výběrového řízení, ale je nutno rozhodnutí o přijetí do služebního poměru zrušit podle § 31 odst. 2 ZSS a výběrové řízení vyhlásit znovu (obdobně jako v čl. 24 odst. 6 metodického pokynu).

(3) Také v případě, že v prvním kole výběrového řízení nebyl nikdo z žadatelů vybrán, je nutno již vyhlásit výběrové řízení znovu, neboť další kolo výběrového řízení může být konáno pouze v případě, že nikdo ve výběrovém řízení neuspěl a nikoli v případě, že byl úspěšný žadatel, ale služební orgán v dohodě s bezprostředně nadřízeným nikoho nevybral.

(4) V případě vyhlášení dalšího kola se zpravidla rozšiřuje okruh účastníků, kteří se mohli přihlásit do výběrového řízení v předchozím kole o nové skupiny účastníků („výběrového řízení se může dále zúčastnit“).

(5) V případě, že žádný z žadatelů neuspěl ani ve druhém kole, umožňuje ZSS vyhlásit třetí kolo výběrového řízení (§ 55 odst. 6, § 57 odst. 6, § 58 odst. 6 ZSS).

(6) V dalších kolech výběrového řízení se mohou účastnit i žadatelé, kteří v předchozích kolech neuspěli.

Část devátá

Výběr nejvhodnějšího žadatele a jeho nástup do služby

Článek 22

Dohoda o výběru nejvhodnějšího žadatele

(1) Po provedeném výběrovém řízení a v případě, že žádný z žadatelů nepodal námitky proti protokolu (resp. nebylo-li takovým námitkám vyhověno), služební orgán činí neprodleně kroky směřující k výběru nejvhodnějšího žadatele v souladu s § 28 odst. 2 ZSS (pokud uspěli alespoň 3 žadatelé) nebo dle § 28 odst. 3 ZSS (pokud uspěli méně než 3 žadatelé).

⁵⁵ Pouze na služební místo náměstka pro státní službu a personálního ředitele sekce pro státní službu stanoví ZSS výběrové řízení jednokolové.

(2) Služební orgán a bezprostředně nadřízený představený⁵⁶ (ve vztahu k danému služebnímu místu, které má být obsazeno) spolu uzavřou písemnou dohodu dle § 28 odst. 2 nebo odst. 3 ZSS. Pokud je služební orgán současně bezprostředně nadřízeným představeným, dohodu podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS neuzavírá a pouze vybere nejvhodnějšího žadatele. Vzor dohody o výběru nejvhodnějšího žadatele tvoří Přílohu č. 18 tohoto metodického pokynu

(3) Obsahem takové dohody musí být především jméno žadatele (s uvedením jeho identifikačních údajů) a projev vůle služebnímu orgánu a bezprostředně nadřízeného představeného o tom, že na služební místo společnou dohodou vybírají konkrétního žadatele. Dohoda musí být datována a podepsána oběma stranami.

(4) Poté, co je uzavřena dohoda o výběru nejvhodnějšího žadatele, služební orgán nebo jím pověřená osoba⁵⁷ s žadatelem projedná den nástupu do služby na konkrétním služebním místě. Jedná-li se o státního zaměstnance ve služebním poměru, který bude na základě výsledku výběrového řízení zařazen na jiné služební místo podle § 49 ZSS, resp. jmenován na služební místo podle § 52 a násl. ZSS, je služební orgán, který bude rozhodovat o zařazení nebo jmenování státního zaměstnance na služební místo, povinen projednat⁵⁸ se služebním orgánem ve služebním úřadu, v němž je státní zaměstnanec dosud zařazen nebo jmenován, datum nástupu státního zaměstnance do služby na novém služebním místě. Datum nástupu do služby na novém služebním místě musí být zvoleno tak, aby státní zaměstnanec byl na původním služebním místě schopen dokončit neodkladné služební úkoly, resp. předat dosud vykonávanou agendu. Pokud se služební orgány na datum nástupu státního zaměstnance na novém služebním místě nedohodnou, stanoví se datum nástupu do služby na novém služebním místě v maximální lhůtě 60 dnů počítané ode dne vydání rozhodnutí o zařazení nebo jmenování na služební místo, a to analogicky k době uvedené v § 60 odst. 2 a § 73 ZSS⁵⁹.

(5) Na základě výběru nejvhodnějšího úspěšného žadatele na obsazení služebního místa následně služební orgán rozhodne o přijetí žadatele do služebního poměru, resp. o zařazení na služební místo státního zaměstnance (nebo o zařazení na jiné služební místo podle § 49 ZSS) nebo o jmenování na služební místo představeného. Ostatní úspěšné žadatele, kteří však nebyli na základě dohody služebního orgánu a bezprostředně nadřízeného představeného vybráni k obsazení služebního místa, služební orgán vyrozumí o tom, že na základě uvedené dohody bude služební místo obsazeno jiným žadatelem – rozhodnutí o nepřijetí do služebního poměru se nevydává. Vzor tohoto vyrozumění tvoří Přílohu č. 19 tohoto metodického pokynu.

⁵⁶ V případě „řadových“ státních zaměstnanců je bezprostředně nadřízeným vedoucí oddělení, v případě vedoucího oddělení je to ředitel odboru a v případě ředitele odboru je to náměstek pro řízení sekce, resp. ředitel sekce. V případě náměstků pro řízení sekce v ministerstvu je bezprostředně nadřízeným ministr příslušného resortu, v případě ředitelů sekce v jiných správních úřadech je to pak vedoucí služebního úřadu.

⁵⁷ Např. k tomu pověřený zaměstnanec personálního útvaru, který připravuje rozhodnutí o zařazení nebo jmenování žadatele.

⁵⁸ Nejedná se o souhlas služebního orgánu dle § 162 odst. 3 ZSS, neboť zařazení na nové služební místo se netýká působnosti původního služebního úřadu, tj. nevyjadřuje formální souhlas s novým zařazením nebo jmenováním na služební místě, a nový služební orgán státního zaměstnance zařazuje sám na své služební místo. Původní služební orgán nemůže takovému zařazení bránit. Oba služební orgány jsou však povinny hledat kompromisní řešení v zájmu principu vstřícnosti a v zájmu principu dobré správy.

⁵⁹ Tj. analogicky k povinnosti služebního orgánu vydat rozhodnutí o žádosti o skončení služebního poměru nebo o odvolání z místa představeného tak, aby ke skončení služebního poměru nebo k odvolání z místa představeného došlo nejpozději do uplynutí 60 dnů ode dne podání žádosti o odvolání ze služebního místa představeného / skončení služebního poměru.

(6) Jestliže k dohodě mezi oběma stranami nedojde, resp. služební orgán žádného vhodného žadatele nevybere (o této skutečnosti se učiní záznam do spisu), nebo ve výběrovém řízení žádný žadatel neuspěl, je **následkem této skutečnosti** podle § 28 odst. 4 ZSS **zrušení výběrového řízení a vyhlášení nového výběrového řízení** (pokud nebude místo obsazeno některým z postupů uvedených v § 24 odst. 5 ZSS, nebo nejedná-li se o výběrové řízení na služební místo představeného, kdy dochází k vyhlášení dalšího kola výběrového řízení). O tom, že je výběrové řízení zrušeno, se učiní záznam do spisu a všichni žadatelé, kteří byli v protokolu označeni jako úspěšní, se o této skutečnosti vyrozumí.

(7) Pokud bylo vedeno společné řízení na obsazení více služebních míst a v řízení uspělo méně žadatelů, než je počet obsazovaných služebních míst, nebo nedošlo k uzavření dohod o všech obsazovaných služebních místech, **služební orgán využije postup upravený v § 140 odst. 3 SŘ** a výběrové řízení o služebním místě, které nemůže být obsazeno žádným jiným úspěšným žadatelem, nebo u kterého nedošlo k úspěšnému uzavření dohody, ze společného řízení vyloučí. Služební orgán následně postupem dle § 28 odst. 4 ZSS (viz. předchozí odstavce) zruší vyloučené výběrové řízení.

Článek 23

Rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a rozhodnutí o zařazení na služební místo státního zaměstnance nebo jmenování na služební místo představeného

(1) Rozhodnutí o přijetí do služebního poměru kromě obecných náležitostí uvedených v § 68 a násl. SŘ obsahují náležitosti uvedené v § 30 odst. 1 ZSS. Rozhodnutí o zařazení na služební místo a rozhodnutí o jmenování na služební místo představeného, musí obsahovat kromě obecných náležitostí uvedených v § 68 a násl. SŘ také náležitosti uvedené v § 30 odst. 2 ZSS.

(2) K jednotlivým náležitostem rozhodnutí:

1. **Obor služby** – seznam oborů služby je uveden v příloze k nařízení vlády č. 106/2015 Sb., o oborech státní služby. Na jednom služebním místě může být vykonáván jeden, i více oborů služby, a to podle věcného zařazení činnosti, kterou státní zaměstnanec vykonává. Do rozhodnutí poté služební orgán uvede všechny obory služby, které se vážou ke konkrétnímu služebnímu místu. Činnosti, kterými jsou např. kontrola, správní řízení nebo správní trestání, které nemají samostatný obor státní služby, je třeba podřadit pod takový obor státní služby, který odpovídá věcné působnosti, ve které jsou tyto činnosti vykonávány (např. správní řízení a správní trestání v oblasti dopravy, bude zařazeno v oboru státní služby „Doprava“)⁶⁰;

⁶⁰ Zařazením služebního místa do oboru (oborů) státní služby se vymezí rámec možných správních činností zahrnutých v rámci služebního místa. Na služebním místě pak budou moci být vykonávány správní činnosti, které pro daný obor služby vyplývají z právní úpravy příslušné agendy, postavení služebního úřadu, ve kterém je služební místo zařazeno, v rámci hierarchie vykonavatelů příslušné agendy (správní orgán 1. stupně, správní orgán 2. stupně, dozorový orgán, ústřední správní úřad pro danou agendu), eventuálně i z postavení služebního místa v hierarchii samotného služebního úřadu (služební místo „řadového“ státního zaměstnance, služební místo představeného). Při stanovování okruhu správních činností se obvykle bude vycházet ze správních činností zařazených v katalogu správních činností do dílu označeného podobným názvem jako obor státní služby, nebude to však podmínkou (množina správních činností svěřených služebnímu místu však musí vždy respektovat hranici danou oborem státní služby, tzn. musí se jednat o činnosti, s nimiž právní řád v daném oboru služby, respektive agendě počítá).

Může nastat situace, že státní zaměstnanec na konkrétním služebním místě má vykonávat více oborů služby, neboť v rámci vnitřní organizace správního úřadu mohou být v jeho jednotlivých útvech vykonávány z podstatné části takové činnosti, které završují důvod pro zařazení daného zaměstnance nejen do oboru služby odpovídající věcné působnosti daného útvaru, ale též do oboru služby odpovídající činnosti, kterou zaměstnanec z podstatné části vykonává. Okruh oborů služby v rámci jednotlivých služebních míst však v takovém případě nelze uměle rozšiřovat jen proto, že na daném místě je ojedinele vykonávána i ta či ona činnost zahrnující další obor služby, ale musí se jednat o podstatnou část agendy daného služebního místa.

2. **Služební místo** – dle § 2 odst. 2 písm. a) nařízení vlády č. 92/2015 Sb. o pravidlech pro organizaci služebního úřadu, se jedná o systemizované místo, které obsahuje správní činnosti, jejichž výkon se na služebním místě požaduje, a klasifikuje se platovou třídou, do které je v katalogu správních činností zařazena nejnáročnější správní činnost. Nad rámec uvedeného není pro označení služebního místa stanoveno konkrétní pravidlo, proto je vhodné označit služební místo tak, aby bylo řádně identifikováno. U „řadových“ zaměstnanců, pokud dané služební místo nenese nějaké speciální označení (např. kontrolor, inspektor, apod.) se jako vhodné jeví označení prostřednictvím jeho služebního označení podle § 7 ZSS (např. vrchní referent) s uvedením názvu konkrétního organizačního útvaru na nejnižším článku organizace správního úřadu (např. oddělení), v rámci něhož bude žadatel zařazen. U představených se jako vhodné jeví označení prostřednictvím jeho služebního označení podle § 9 odst. 2 a 3 ZSS (např. vedoucí oddělení) s uvedením názvu konkrétního organizačního útvaru (např. názvu oddělení) správního úřadu, jehož je účastník představeným. Lze rovněž využít i jiný identifikátor služebního místa uvedený ve vnitřní systemizaci správního úřadu (např. číselné označení služebního místa, pokud je takto služební místo ve vnitřní systemizaci označeno);
3. **Den vzniku služebního poměru a den nástupu do služby** – zpravidla se budou shodovat, avšak den vzniku služebního poměru může předcházet dni nástupu do služby. Služební orgán stanoví den nástupu do služby s ohledem na to, že uvedený den je dnem faktické přítomnosti státního zaměstnance na pracovišti (resp. se musí jednat o pracovní den), neboť v den nástupu do služby musí státní zaměstnanec složit služební slib před služebním orgánem;
4. **Údaj o tom, zda bude služba vykonávána ve služebním poměru na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, v případě služebního poměru na dobu určitou též dobu jejího trvání** – údaj závisí na tom, jak bylo vypsáno výběrové řízení a dále na tom, zda se jedná o žadatele, který již vykonal nebo dosud nevykonal úřednickou zkoušku (§ 29 odst. 1 a § 59 odst. 1 ZSS)⁶¹;
5. **Služební úřad a služební působíště** – služebním úřadem je správní úřad, ve kterém státní zaměstnanec bude vykonávat službu. Služební působíště se většinou shoduje se sídlem služebního úřadu, resp. se sídlem organizační složky služebního úřadu, nemusí být vymezeno přesnou adresou, ale obcí (městem), ve které se služební působíště nachází. Služebním působíštěm státního zaměstnance zařazeného k výkonu služby na služebním místě v organizačním útvaru (např. regionálním pracovišti), který má sídlo mimo hlavní ústředí služebního úřadu, je nikoli sídlo ústředí, ale sídlo daného organizačního útvaru;
6. **Služební označení** – do rozhodnutí je třeba uvést služební označení podle § 7 ZSS v návaznosti na přílohu č. 1 k ZSS, a to podle platové třídy, do které je konkrétní služební místo zařazeno;

⁶¹ Osoba, která bude vybrána na obsazení služebního místa představeného a dosud úspěšně nevykonala úřednickou zkoušku, bude přijata do služebního poměru a jmenována na služební místo představeného na dobu určitou na dva měsíce podle § 59 odst. 1 ZSS s tím, že do těchto dvou měsíců musí udělat úřednickou zkoušku z obecné části a zvláštní část alespoň z jednoho oboru služby. Pokud zkoušku v tomto rozsahu úspěšně složí a jde o služební místo pouze s jedním oborem služby, bude změněn její služební poměr na dobu neurčitou, resp. na dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení. Pokud zkoušku v tomto rozsahu do 2 měsíců úspěšně složí a jde o služební místo s více obory služby, bude změněn její služební poměr na dobu určitou do zbytku doby určené podle § 29 odst. 1 ZSS tedy do 12 měsíců ode dne vzniku služebního poměru. Do této doby musí složit zvláštní část úřednické zkoušky ze zbývajících oborů služby. Pokud složí zvláštní část úřednické zkoušky i ze zbývajících oborů služby, bude změněn její služební poměr na dobu neurčitou, resp. na dobu uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení. Pokud jde o přiznání plného platového tarifu podle uznané praxe, ten bude danému státnímu zaměstnanci - představenému přiznán až po složení celé úřednické zkoušky (tedy včetně všech zvláštních částí pro jednotlivé obory služby) a to podle § 29 odst. 3 ZSS, na který odkazuje § 59 odst. 1 ZSS. Příplatek za vedení přísluší podle § 59 odst. 1 ZSS a tedy měl by být přiznán již v návaznosti na změnu doby trvání služebního poměru po složení obecné části úřednické zkoušky a zvláštní části z alespoň jednoho oboru služby.

7. **Zkušební doba** – do rozhodnutí je třeba ji vymezit v souladu s pravidly obsaženými v § 29 odst. 2 ZSS.
8. **Platové zařazení** – v souladu s nařízením vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, v rozhodnutí se tedy uvede příslušná platová třída dle přílohy č. 1 k ZSS a platový stupeň, do kterého je státní zaměstnanec zařazen a v návaznosti na to příslušný platový tarif; dále služební orgán v rozhodnutí uvede příslušné příplatky (za vedení, osobní příplatek, za práci ve ztíženém prostředí apod.) podle § 146 a násl. ZSS a zákoníku práce, přiznání těchto příplatků musí být řádně odůvodněno v návaznosti na služební místo a osobu zaměstnance (osobní příplatek).
9. **Délka kratší služební doby, byla-li povolena** – zaměstnanec, který má být přijat na služební místo, které je systemizováno jako služební místo s kratší služební dobou, nemusí žádat výslovně o povolení kratší služební doby (přímo v žádosti o přijetí do služebního poměru) - toto by mělo být ostatně uvedeno již přímo v oznámení o vyhlášení výběrové řízení. Pokud je služební místo, na které se hlásí, systemizováno na zákonem stanovenou služební dobu a žadatel o povolení kratší služební doby žádá nově, služební orgán o této žádosti musí rozhodnout. Služební orgán může státnímu zaměstnanci v části žádosti týkající se kratší služební doby nevyhovět (např. z organizačních důvodů).

(3) Vzory rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo, resp. jmenování na služební místo jsou uvedeny v Příloze č. 20 a 21 tohoto metodického pokynu.

(4) Proti rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí, a to u služebního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Odvolacím služebním orgánem je v závislosti na tom, kdo byl služebním orgánem 1. stupně, nadřízený služební orgán uvedený § 162 odst. 4 písm. a) až c) ZSS. Odvolání proti rozhodnutí nemá v souladu s § 168 odst. 2 ZSS (oproti obecnému pravidlu uvedenému v § 85 odst. 1 SŘ) odkladný účinek. Kromě speciálních pravidel o stanovení nadřízeného služebního orgánu a zákonného vyloučení odkladného účinku odvolání se odvolací řízení plně řídí pravidly stanovenými v SŘ.

Článek 24

Vznik služebního poměru a služební slib

(1) Služební poměr vzniká v souladu s § 31 odst. 1 ZSS dnem, který je uveden v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru.

(2) V den nástupu do služby (den uvedený jako den nástupu do služby v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru) skládá státní zaměstnanec **služební slib** dle § 32 ZSS před služebním orgánem⁶² (vzor formuláře o složení služebního slibu je uveden v Příloze č. 22 tohoto metodického pokynu⁶³). Citované ustanovení v odstavci 5 též stanoví

⁶² Účast osoby odlišné od služebního orgánu u složení služebního slibu státního zaměstnance lze řešit též na základě služebního předpisu. Složení služebního slibu, ani účast u tohoto úkonu státního zaměstnance podle § 32 odst. 3 zákona o státní službě není uvedena ani v jednom z odstavců § 159 zákona o státní službě; jedná se však o část výkonu působnosti služebního orgánu, která z povahy věci není řízením ve věci služby. Složení služebního slibu je sice završením procesu přijetí zaměstnance do služebního poměru (i s ohledem na následky jeho nesložení nebo jeho složení s výhradou), nicméně tento úkon ani účast služebního orgánu u tohoto úkonu státního zaměstnance nelze považovat za součást samotného řízení ve věcech státní služby, resp. ve věci řízení o žádosti o přijetí do služebního poměru, neboť to je dokončeno pravomocným rozhodnutím o přijetí do služebního poměru. V úvahu přichází doplňkově i použití § 66 odst. 1 zákona o státní službě (upravujícího institut příkazu k zastupování) k řešení ad hoc případů např. z důvodu nutné nepřítomnosti osoby, která je služebním orgánem.

⁶³ Do záznamu o složení služebního slibu může, považuje-li to za účelné, služební orgán uvést též skutečnost, že služební slib byl vykonán za přítomnosti třetí osoby, kterou v záznamu o složení služebního slibu uvede.

následky nesložení slibu nebo jeho složení s výhradou – služební poměr se od počátku považuje za neexistující.

(3) Pokud byl na konkrétní služební místo **přijat státní zaměstnanec**, tento již **služební slib neskládá**, neboť není nově přijímán do služebního poměru, ale je rozhodnuto o jeho zařazení na jiné služební místo podle § 49 ZSS, popř. o jeho jmenování na služební místo představeného.

(4) Pokud po vydání rozhodnutí o přijetí do služebního poměru nastane na straně státního zaměstnance **závažná překážka, která mu brání v nástupu do služby** v den, který je uveden jako den nástupu do služby v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru (nedojde tedy ani ke složení služebního slibu), a státní zaměstnanec o existenci této překážky služební orgán uvědomí nejpozději do 7 dnů ode dne jejího vzniku, nemá existence této překážky vliv na vznik a další trvání služebního poměru⁶⁴ a služební slib státní zaměstnanec složí v den skutečného nástupu do služby po odpadnutí překážky.

(5) Pokud žadatel, který byl vybrán po dohodě jako nejvhodnější, odstoupí z výběrového řízení ještě před vydáním rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného nebo před vydáním rozhodnutí o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného, služební orgán vybere podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS v dohodě s bezprostředně nadřízeným představeným ze zbylých nejvhodnějších žadatelů, popř. pokud odstoupili všichni tři nejvhodnější žadatelé, vybere dalšího v pořadí z těch, kteří uspěli.

(6) Pokud konkrétní žadatel poté, co bylo vydáno rozhodnutí o přijetí do služebního poměru, nenastoupí do služby (aniž by existovala závažná překážka podle § 31 odst. 2 ZSS), rozhodnutí o přijetí do služebního poměru se v souladu s § 31 odst. 2 ZSS zruší s účinky ode dne vzniku služebního poměru. V takovém případě je nutno na uvedené služební místo vyhlásit nové výběrové řízení, pokud zde nejsou důvody pro obsazení služebního místa uvedené v § 24 odst. 5 ZSS.

Část desátá

Zvláštní úprava výběrových řízení na obsazení služebních míst představených podle § 186 odst. 4 ZSS a § 188 odst. 6 ZSS

Článek 25

Vyhlášení prvních výběrových řízení na obsazení služebních míst představených

(1) Dosavadním vedoucím zaměstnancům uvedeným v § 188 odst. 1 ZSS a vedoucím správních úřadů uvedeným v § 186 odst. 1 ZSS vznikl služební poměr ze zákona. Dané služební místo však mohou zastávat pouze do doby, než bude toto místo obsazeno postupem podle ZSS, a to na základě prvních výběrových řízení na obsazení služebních míst představených vyhlášených na základě § 188 odst. 6 a § 186 odst. 4 ZSS.

(2) Příslušný služební orgán je povinen na obsazení jednotlivých služebních míst představených vyjmenovaných v § 188 odst. 6 ZSS (náměstek pro řízení sekce nebo ředitel sekce, ředitel odboru, vedoucí oddělení) vyhlásit výběrová řízení ve lhůtách zde uvedených a v těchto lhůtách je ukončit. Jedná se o pořádkové lhůty.

⁶⁴ § 31 ZSS.

(3) Náместek ministra vnitra pro státní službu je povinen v souladu s § 186 odst. 4 ZSS do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. do konce roku 2015) vyhlásit výběrové řízení na obsazení služebního místa vedoucího služebního úřadu; toto výběrové řízení je nutno zpravidla dokončit do 30. června 2016. Další podrobnosti týkající se organizačních záležitostí při vyhlašování výběrových řízení na obsazení služebních míst vedoucích služebních úřadů upravuje „Metodická pomůcka k vyhlašování výběrových řízení na obsazení služebních míst vedoucích služebních úřadů“.

(4) Podle speciálních pravidel uvedených v § 186 odst. 4 a § 188 odst. 6 ZSS se vyhlásí všechna první výběrová řízení na obsazení služebních míst vedoucích služebních úřadů a dalších představených konaná po účinnosti ZSS, resp. po 1. červenci 2015, neboť tato ustanovení primárně řeší postup prvního obsazování služebních míst vedoucích služebních úřadů a dalších představených na základě výběrových řízení podle ZSS. Na výše uvedeném nemění nic ani skutečnost, že ke dni nabytí účinnosti zákona, jde-li o služební místo vedoucího služebního úřadu, resp. ke dni 1. července 2015, jde-li o služební místo jiného představeného, nebylo příslušné služební místo obsazeno konkrétní osobou a nedošlo tedy aplikaci § 186 odst. 1 až 3 nebo § 188 odst. 1 až 5 ZSS, resp. ke vzniku služebního poměru konkrétní osoby představeného ze zákona. Stejně tak se tato speciální pravidla pro výběrová řízení uplatní, pokud dojde k uvolnění příslušného služebního místa dříve, než bude výběrové řízení vyhlášeno (např. konkrétní vedoucí oddělení požádá sám o skončení služebního poměru).

Článek 26

Účast státních zaměstnanců ve výběrovém řízení podle § 186 odst. 4 a § 188 odst. 6 ZSS

(1) Do výběrových řízení na obsazení služebních míst **představených podle § 188 odst. 6 ZSS** se mohou přihlásit **státní zaměstnanci** ve služebním poměru na dobu neurčitou, kteří vykonávají službu na služebním místě ve stejném oboru služby (tzn. minimálně v jednom stejném oboru služby), v jakém je služební místo představeného, které má být obsazeno. Na první výběrová řízení vyhlašovaná podle § 186 odst. 4 a § 188 odst. 6 ZSS se nepoužijí § 54, 55, 57 a 58 ZSS, pokud se jedná o pravidla aktuálně zastávané praxe a aktuálně zastávané pozice. Nejsou rovněž vyhlašována další (druhá a třetí) kola výběrových řízení.

(2) Do výběrových řízení na obsazení služebního místa **vedoucího služebního úřadu** podle § 186 odst. 4 ZSS se může přihlásit **státní zaměstnanec**, za podmínek v tomto ustanovení uvedených.

(3) ZSS v § 186 odst. 4 a § 188 odst. 6 stanoví, že se výběrového řízení může zúčastnit pouze státní zaměstnanec. Státním zaměstnancem je dle § 6 ZSS službě fyzická osoba, která byla přijata do služebního poměru a zařazena na služební místo nebo jmenována na služební místo představeného k výkonu některé z činností uvedených v § 5 ZSS. Pro účely stanovení okruhu osob, které se mohou zúčastnit výběrového řízení, však není možné formalisticky vycházet pouze z okruhu osob, které jsou v době vyhlášení výběrového řízení již ve služebním poměru a zařazeny na služební místo. Do okruhu možných účastníků výběrového řízení je třeba vztáhnout i osoby, které dosud nejsou ve služebním poměru, ale splňují předpoklady pro to, aby byly přijaty na základě žádosti do služebního poměru. Opačný výklad by totiž v mnoha situacích vedl k aplikaci zákona v rozporu s jeho účelem a zakládal by též nerovnost mezi potencionálními uchazeči. Pro účely výběrového řízení podle § 188 odst. 6 ZSS za účelem prokázání, že dosavadní zaměstnanec splňuje předpoklady pro to, aby byl přijat na základě žádosti do služebního poměru, doloží nad rámec standardních náležitostí též doklad o tom, že podal žádost o přijetí do služebního poměru, že místo, na které žádá o přijetí do služebního poměru je systemizováno jako místo služební, a to alespoň v jednom oboru služby shodujícím se

s oborem služby na služebním místě představeného, na které chce být jmenován, a dále doklady prokazující, že splňuje podmínku přijetí do služebního poměru na dobu neurčitou, resp. že je v pracovním poměru na dobu neurčitou a že splňuje podmínku praxe podle § 190 odst. 1 písm. d) ZSS pro přijetí do služebního poměru na dobu neurčitou. Pro účely výběrového řízení podle § 186 odst. 4 ZSS za účelem prokázání, že dosavadní zaměstnanec splňuje předpoklady pro to, aby byl přijat na základě žádosti do služebního poměru, doloží nad rámec standardních náležitostí též doklad o tom, že podal žádost o přijetí do služebního poměru, že místo, na které žádá o přijetí do služebního poměru, je systemizováno jako místo služební a dále doklad prokazující, že je ve služebním úřadu v pracovním poměru.

(4) Dosavadní vedoucí správních úřadů ve smyslu § 186 odst. 1 ZSS a dosavadní vedoucí zaměstnanci ve správních úřadech ve smyslu § 188 odst. 1 ZSS, kteří čerpají k okamžiku, s nímž ZSS spojuje transformaci jejich pracovního poměru na poměr služební, **mateřskou nebo rodičovskou dovolenou**, nebo kteří budou zařazeni mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené po tomto okamžiku a kteří současně budou z tohoto důvodu mimo výkon služby i v době konání výběrových řízení podle § 186 odst. 4 nebo § 188 odst. 6 ZSS, se **mohou těchto výběrových řízení zúčastnit bez ohledu na trvání mateřské nebo rodičovské dovolené**. Pokud bude státní zaměstnanec na mateřské nebo rodičovské dovolené na základě výběrového řízení na toto volné služební místo vybrána jako nejvhodnější žadatel, lze po dobu trvání mateřské nebo rodičovské dovolené na toto služební místo přijmout jiného státního zaměstnance, resp. toto služební místo obsadit dle § 178 odst. 1 písm. c) ZSS osobou v pracovním poměru na dobu určitou.

(5) Předchozí odstavec platí obdobně i pro dosavadní vedoucí správních úřadů ve smyslu § 186 odst. 1 ZSS a dosavadní vedoucí zaměstnance ve správních úřadech ve smyslu § 188 odst. 1, kteří nekonají službu z důvodu dalších překážek v práci na straně zaměstnance podle § 191 až § 205 zákoníku práce, tj. například z důvodu dočasné pracovní neschopnosti nebo výkonu veřejné funkce.

(6) Podle § 188 odst. 6 a § 186 odst. 4 ve spojení s § 51 odst. 4 ZSS osoba, která byla jmenována na služební místo představeného na dobu určitou, se po dobu 3 let od uplynutí této doby považuje za osobu splňující předpoklady pro účast ve výběrovém řízení na obsazení služebního místa představeného na stejný nebo nižší stupeň řízení. Na základě tohoto pravidla tedy i osoba, jejíž služební poměr vznikl ze zákona na základě § 186 odst. 1 nebo § 188 odst. 1 ZSS bude mít možnost zúčastnit se výběrového řízení, i když nebude splňovat některý z předpokladů účasti ve výběrovém řízení podle § 25 odst. 1 ZSS (např. předpoklad vzdělání podle § 25 odst. 1 písm. e) ZSS], neboť pro účely tohoto výběrového řízení vyhlášeného na základě přechodných ustanovení bude považována za osobu splňující předpoklady pro účast ve výběrovém řízení. Požadavky stanovené služebním orgánem podle § 25 odst. 5 ZSS pro dané služební místo však žadatel musí splňovat (např. požadavek způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi⁶⁵).

(7) **Pokud neuspěje žádný z žadatelů ve výběrovém řízení konaném podle § 188 odst. 6 nebo § 186 odst. 4 ZSS, vyhlásí se opakované výběrové řízení vždy opět podle příslušného přechodného ustanovení (tj. dle § 186 odst. 4 nebo § 188 odst. 6 ZSS).** Pokud služební místo nebude obsazeno ani v opakovaném výběrovém řízení a současně dojde k uplynutí lhůt uvedených v § 186 odst. 4 nebo § 188 odst. 6 ZSS, další výběrové řízení již bude vyhlášeno podle § 54 a násl. ZSS.

⁶⁵ V případě jeho dokládání se postupuje podle čl. 5 odst. 7 tohoto metodického pokynu.

Seznam příloh:

- Příloha č. 1 - vzor oznámení o vyhlášení výběrového řízení
- Příloha č. 2 - vzor čestného prohlášení o státním občanství
- Příloha č. 3 - vzor čestného prohlášení o dosaženém vzdělání
- Příloha č. 4 - vzor čestného prohlášení o zdravotní způsobilosti
- Příloha č. 5 - vzor čestného prohlášení o svéprávnosti
- Příloha č. 6 - vzor čestného prohlášení dle zákona č. 451/1991 Sb.
- Příloha č. 7 - vzor žádosti o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo
- Příloha č. 8 - vzor žádosti o přijetí do služebního poměru a jmenování na služební místo představeného
- Příloha č. 9 - vzor žádosti o provedení pracovně-lékařské prohlídky
- Příloha č. 10 - vzor protokolu o otevírání obálek
- Příloha č. 11 - vzor vyrozumění o vyřazení žádosti
- Příloha č. 12 - vzor rozhodnutí o jmenování členů výběrové komise
- Příloha č. 13 - vzor záznamu z jednání výběrové komise
- Příloha č. 14 - vzor jednacího řádu výběrové komise
- Příloha č. 15 - vzor protokolu o hlasování výběrové komise
- Příloha č. 16 - vzor protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení
- Příloha č. 17 - vzor rozhodnutí výběrové komise o námitkách
- Příloha č. 18 - vzor dohody o výběru nejvhodnějšího žadatele
- Příloha č. 19 - vzor vyrozumění o výběru jiného úspěšného žadatele
- Příloha č. 20 - vzor rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo
- Příloha č. 21 - vzor rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a jmenování na služební místo představeného
- Příloha č. 22 - vzor záznamu o složení služebního slibu

RNDr. Josef Postránecký

náměstek ministra vnitra pro státní službu

v zastoupení

Mgr. Iva Hřebíková

personální ředitelka sekce pro státní službu

podepsáno elektronicky